

Starhemberg — Italija v Avstriji

Mesečna naročnina
20 Din, za inozem-
stvo 35 Din. Ured-
ništvo: Ljubljana,
Gregorčičeva ul. 23.
Tel.: 2566, int. 3069

GLAS NARODA

Uprava: Gajeva 1.
Telefon 3855. — Ček.
račun: Ljubljana
št. 14.614. Oglasi po
ceniku. Pri večkrat-
nih objavah popust

Današnja številka vsebuje:

Benešev opomin
Italija v Abesiniji
Italija v Avstriji
**Beneš o češkoslovaškem nacio-
nalizmu**
Tuji tisk o naših volitvah
**Nasadi ob regulirani Ljublja-
nici**
Naše vinogradništvo

Št. 19 Izhaja dnevno razen ponedeljka in dneva po prazniku

V Ljubljani v četrtek, dne 9. maja 1935

Rokopisov ne vračamo

Leto 1

Benešev opomin

Na drugem meslu priobčujemo Benešev govor v Bratislavi o nujnosti enotne politike, ki mora družiti Čehe in Slovake. Ni treba storiti nič drugega, ko v njegovem govoru nadomestiti Slovake s Slovenci ter Čehe s Srbohrvati, pa velja Benešev govor v celoti tudi za nas. Brez prefriravanja pa moremo reči celo, da velja za nas še v večji meri ko za Slovake, ker je naš položaj neprimerno težji.

Predvsem je Slovakov še enkrat več ko nas in zato tudi njih odporna sila večja. Niti primeroma pa niso Slovaki zemljepisno tako zelo izpostavljeni pritisku tujih narodov ko mi. Slovaki imajo v glavnem opravili le z Madjari, mi pa z Madjari, Nemci in Italijani. Če je razmerje Slovakov proti Madjarom številčno ko 1:4, je pri nas razmerje ko 1:120. A če smo popolnoma objektivni, je položaj za nas še težji. Kajli v eni sami jekleni volji je združena vsa Nemčija, pod enim samim jeklenim vodstvom je združena vsa Italija, mi pa se ponašamo s tem, da vleče vsak na svojo stran in da smo notranje docela razbili. Niti ene organizacije ni med Slovenci, ki bi mogla reči o sebi, da združuje vse sile Slovencev k enemu cilju.

V narodnoštopni mešanji Avstriji nas je deloma varovala ta mešanica. Da že takrat se je naša severna meja krčila od leta do leta ter v par desetletjih šla nazaj za ure daleč, pri tem pa so rasti tuji jezikovni otoki med nami. Pa lišda doba je bila prava idilična doba proti sedanjim časom in proti metodam najmodernejšega imperializma. Ali ne vidimo na zapadu, kako je v par letih bilo zatirto vse kulturno življenje naših ljudi in kako se ti danes obupno bore že za svojo gospodarsko eksistenco. Saj še po mirovni pogodbi predpisano zaščita manjšin na Koroskem ne velja. Slopnjuje se povsod naokoli pri- liski, le mi živimo še v idiličnem razpolo- ženju, kakor da se nam zaradi naše kul- ture ne bi moglo in smelo kaj zgoditi. A čas je, da napravimo tej samoprevari ko- nec in da gledamo že enkrat resnici od- krijo v oči.

In potem si moramo priznati, kar so po- trdili tudi vsi poveljni dogodki: Samo v ozki slogi z vsem jugoslovanskim jugom moremo sedanje 1:120 takoj spremeniti v razmerje 1:8, v zvezi z Bolgari celo 1:6. Za nas tako grozemu problemu malega na- roda, ki more zlasti v poveljni dobi mo- gočnih blokov čez noč pomeniti kalasiro- fo, ki bi nas za vedno polisnila ob tla, je edina rešitev trdna enotnost s Srbi in Hr- vali. Edino Jugoslavija more za nas uspešno rešiti problem malega naroda.

Nobena narodna romantika, ki se ji zlasti udajamo Slovenci, ne izpremeni te resnice. Za nas je narodno edinstvo ed- na rešitev, in sicer na podlagi, kakor jo je označil dr. Beneš, ki je eden prvih vodi- teljev evropske moderne demokracije, da so namreč vsi deli jugoslovanskega na- roda zmagovalci. Zmagovalci, ker so z enakimi žrtvami in enako voljo sodelova- nja iz malega naroda ustvarili veliki na- rod, ki ima že danes nad 14 milijonov ljudi in ki jih bo imel v tridesetih letih več ko 20 milijonov.

In kakor velja vse to za nas, kakor je edinstvo naš testament velikega časa, da se poslužimo Beneševih besed, tako velja to tudi za Čehoslovake in za Rumune ter tudi za vse balkanske narode. Visoki cilj nas in vseh teh narodov mora biti blok teh narodov, ustvaritev velesil, ki bo v razmerju z drugimi velesilami kakor 1:1. Takrat bo šele politična in gospodarska samostojnost vsekega teh narodov zago- tovljena, takrat šele bo moč njih ne- oviran kulturni razvoj. Iz jugoslovanskega edinstva v blok enolnih in svobodnih na- rodov Podonavja ter Balkana, to je naš najvišji cilj, ki je vreden napora najbolj- ših mož. Kajli la cilj bo premaknil osrednje- evropske in balkanske politike v našo smer in naš prilog.

To je politika naše bodočnosti, ker samo s to politiko se zavarovani interesi našega naroda, pa tudi vseh nas kot posameznikov. Zato pa tudi konec oni politiki, ki gleda vedno le v preteklost, ki vidi veli- čino v tem da je zaljubljen v že odlekle dobe. Čas gre vedno le naprej in v bo- dočnost treba upreti oči, ker potem je viden

Napetost med Italijo in Abesinijo narašča

4000 delavcev odhaja danes iz Trsta

**Fašistični parlament po-
zdravlja „varnostne ukrepe“
v Vzhodni Afriki**

Razprava v parlamentu

Rim, 8. maja. Agencija Štefani poroča: V parlamentu je govoril podtajnik v kolo- nialnem ministrstvu Lesona o razmerju med Italijo in Abesinijo. Delal je med dru- gim, da je bil namen pogodbe o prijatelj- stvu in sodelovanju iz leta 1928 razvoj tr- govine med obema državama. Toda med- tem ko je Italija popolnoma izpolnila svo- je obljube glede varnosti, Abesinija svoje besede ni držala. Razen tega je nepresta- no metala polena pod noge, tako da Italija ni mogla popolnoma razviti svojega delo- vanja z njo. To se ne da oporekati. Dokaz- je že to, da Abesinija nič več ne skriva svojih namer. Semkaj spadajo že znani ob- mejni incidenti: in nadalje nastopi etiopske vlade po teh incidentih; potrjuje pa to tudi nedavni govor abesinskega cesarja. Italija s pravico zahteva, da se takšni napadi ne ponovijo. Ona hoče spoštovanje obveznosti pogodbe iz leta 1928 in želi mirno gledati v bodočnost.

Dalje je podtajnik poudarjal, da so po- stale obmejne oblasti v Abesiniji ognjišče neredov za italijanske kolonije. Svoj govor je zaključil med navdušenim pritrdjevanjem parlamenta, da interesi in dolžnosti civil- izirane države nalagajo Italiji obveznost, da budno pazi in izda vse potrebne varnostne ukrepe.

Novi vpoklici

London, 7. maja. AA. Reuter poroča iz Rima: Izšel je mobilizacijski ukaz, ki je utemeljevan s tem, da je treba zavarovati italijanske vzhod- no-afriške kolonije. Komunikacije pravi, da je ta ukaz posledica tega, da je več znanih evrop- skih munijskih tovarn poslalo mnogo orožja v Addis-Abebo in da je Abesinija odredila mo- bilizacijske ukrepe. Tudi je vzrok za mobiliza- cijo nedavni govor abesinskega cesarja. Zato je Mussolini odredil mobilizacijo sabaudijske di- vizije, ki ima svoje garnizije v Cagliariu na Sardiniji. Mobilizirani sta tudi prvi dve diviziji fašistične milice, nadalje fašistična milica iz Pa- lermo, Cuneo, Ravenna in Porcia. Mobilizacijski ukaz stavlja pod orožje tudi pehotne rezerviste letnika 1914.

Trije letniki pod orožjem

Pariz, 7. maja. Havas poroča iz Rima: Zaradi mobilizacijskih ukrepov etiopske vlade, je du- ee odredil mobilizacijo sabaudske divizije in dveh divizij črnih sraj v Veroni. Vojski 1913 letnika so vpoklicani. Trenutno so pod orožjem v celoti letniki 1911, 1913 in 1914.

„Pionirji civilizacije“ na poti v Abesinijo

Trst, 8. maja (tel.). Danes ob 15. uri od- potujeta proti Vzhodni Afriki parnika »Sa- turnia« in »Belvedere«, ki prepeljeta v So-

malijo in Eritrejo 4000 delavcev iz Julijske Benečije. Današnji tržaški listi navdušeno pozdravljajo odhod teh »soldati della ci- viltà« (vojakov civilizacije), kakor jih ime- nujejo v svojih pozdravih. Današnji »Picco- lo« piše med drugim: »Ponosne falange delavcev, ki so pozvani, da pomagajo ita- lijanskim vojakom pri delu za zaščito ogo- žane Eritreje in Somalije in pri sveti nalo- gi: za varstvo kolonialnih interesov domo- vine, bo spremljal, na poti navdušen in iskren pozdrav množice, ki se bo danes zgrnila na pomolih in ob obrežju, da glasno izrazi svoja bratska čuvstva odhajajočim ... Saj odhajajo tja, kjer se ustvarja koloni- alna veličina Mussolinijevе Italije. ... Ta odhod prihaja po odločnem večeršnjem komuniqueju, v katerem se brez evneniz- nov poudarja potreba uvedbe novih pre- vidnostnih mer, da se zagotovi varnost na- še zemlje v Afriki. Tako bodo tudi delavci čutili ponos te misije, ki jim jo zaupa do- movina in jih z njo, pa čeprav brez orožja, spreminja v prave vojske civilizacije.«

Nov dovoz nemškega orožja

Pariz, 8. maja. r. Iz Abesinije prihajajo vesti o novih velikih dovozi orožja iz Nemčije po zračni poti. Poleg pušk in streljav je prispelo zlasti veliko aviatičnega materiala. Beležijo se tudi vesti o prihodu novih nemških vojaških strokovnjakov.

Britanija ne prevzame nikake obveznosti, ki bi nasprotovale paktu DN. Dominionom je prepu- ščeno, da naknadno ratificirajo sprejete sklepe in da odklonijo ratifikacijo, če bi jim ne prijala.

Novinarji »Matina« ne smejo v Moskvo

Pariz, 8. maja. AA. Sovjetsko poslanstvo je odklonilo vizum dopisnikom »Matina«, ki so hoteli potovati z g. Lavalom v Moskvo. Prepoved potovanja v Rusijo velja za vse »Matinov« do- pisnike in poročevalce. Kakor znano, ni »Matin« nikdar skril svojih protikomunističnih tendenc in je bil zadnje tedne eden izmed najbolj ogo- rčenih nasprotnikov francosko-sovjetske pogodbe.

Kratke vesti iz tulinе

Napoli, 8. maja. W. Davi je prispela sem francoska flotila pod poveljstvom admirala Mourgeta in viceadmirala Laborde. Admiral Mourget in viceadmiral Laborde se bosta na čelu posebne reprezentance podala v Rim, kjer ju bosta sprejela italijanski kralj in Mussolini. Iz Napolija bo odplula flotila proti Splitu, kjer se bo ustavila nekaj dni.

Berlin, 8. maja. W. V tukajšnjih krogih za- trjujejo, da bo izredno zasedanje rajstaga 17. maja, ko bo poteklo leto dni, odkar je Hitler prevzel predsedstvo Rajha. Hitler bo ob tej priliki imel svoj že napovedani govor o zunanji politiki Nemčije.

Berlin, 8. maja. W. Državne oblasti so za- plenile pastirski list katoliških škofov, v ka- terem se zahteva verski potuk v šolah.

Amsterdam, 8. maja. W. Iz koncentracijskega tabora ob holandski meji se je posrečilo zbe- žati štirim nemškim političnim kaznjencem. Tri druge ubežnike so nemški oblastni ustavile pred prekoračenjem meje, enega pa so ubile.

Dunaj, 8. maja. W. Italijanska vlada je kupila palačo Fürstenberg na Dunaju. V njej bo na- stanjen Institut italijanske kulture.

Vremenska napoved

Dunaj, 8. maja. Vreme bo jutri hladno in nezanjsljivo.

Borzna poročila

Curich, 8. maja. Beograd 702, Pariz 2038, Lon- don 1435, New York 309125, Bruselj 5230, Milan 25175, Madrid 42225, Amsterdam 20910, Ber- lin 12420, Dunaj 58, Stockholm 7710, Oslo 7510, København 6675, Praga 12905, Varšava 58325, Atene 290, Carigrad 248, Bukarešta 306, Hel- singfors 660, Buenos-Aires 079.

Odmev ženevske resolucije

Zanimiva razprava v angleški lordski zbornici

**Lord Dickinson proti germanofobski
politiki Anglije**

London, 8. maja W.

Sinoči se je nadaljevala zunanjepolitična de- bata v angleški gornji zbornici. Razprava se je sukala okrog peticije lorda Dickinsona, ki je ostro kritiziral zunanjo politiko angleške vlade. Rekel je, da bi Velika Britanija nikakor ne smela preostro nastopati proti Nemčiji. Dickin- son zelo obžaluje, da je svet Društva narodov z resolucijo z dne 16. aprila poudaril nedotak- ljivost mirovnih pogodb, ko že vnaprej obsoja vsake morebitne bodoče kršitve, češ da je s tem ženevska resolucija še bolj zaostrila že itak ostre nesporazume med evropskimi narodi, in to prav v trenutku, ko bi bilo treba zbrati vse napore za to, da bi čimprej prišlo do poštenega in iskrenega sodelovanja med narodi. Iskrena želja lorda Dickinsona je, da bi tako Velika Britanija kakor tudi druge velesile rajši znova začele pogajanja z Rajhom, in sicer na podlagi, ki bi bila sprejemljiva za nemški narod in ki bi bila v stanu zagameti trajen mir v Evropi. Lord Dickinson obžaluje nadalje, da je prišlo do že- nevske resolucije tudi radi tega, ker se po nje- govem mnenju vendar ne more dopustiti, da bi bila Nemčija stalno v položaju podrejenosti. Nemčija, je nadaljeval govornik, ni napram nam nikakor sovražno razpoložena. Zakaj naj bi se mi proti njej obnašali tako, kakor da je ona naš sovražnik?

V istem smislu je nato še dolgo govoril lord Noel Buxton, ki je govoril o nepotrebnih blamaži Nemčije. Toda lord Cecil je ta izvajanja pred- govornika izpodbijal v daljšem govoru, v ka- terem je dejal med drugim, da o blamaži Nemčije radi ženevske resolucije ne more biti govora. Ne smemo pa pozabiti, je dejal Cecil, da ni mo- goče nikakor opravičiti duha, ki je zavel v Rajhu zadnji dve leti, z neosnovano trditvijo, da je bila Nemčija ob zaključku vojne traktirana preveč inferiorno. Podobno je v imenu vlade odgovoril

visoki cilj, ki dviga poedince in narode. Dr. Beneš je jasno pokazal na ta cilj in temu cilju sledimo, da bo dočakal naš na- rod in mi z njim svojo popolno varnost in še lepšo bodočnost.

drž. podtajnik v zunanjem ministrstvu lord Stan- hope, ki je dejal med drugim, da bi morala Nemčija z dejanji in ne le z besedami dokazati, da je vredna zaupanja in da je v resnici pri- pravljena prispevati k organizaciji mira in va- rnosti v Evropi. Britanska vlada pričakuje in iskreno želi, da bi napovedane Hitlerjeve izjave o zunanji politiki bile srečni preludij za kon- struktivno akcijo Nemčije v tem smislu. Naj nam Nemčija stavi predloge! Nemčija stalno kritizira načrte drugih velesil in se protivi sklenitvi paktov. Tako je odklonila sodelovanje pri vzhod- nem paktu. Naj nam sedaj stavi svoje predloge in razkrije svoje načrte, da bomo videli, če je mogoče sporazumeti se na podlagi teh njenih zahtev.

S pojasnili, ki jih je dal v imenu vlade lord Stanhope, je bil lord Dickinson popolnoma za- dovoljen in je na koncu debate izjavil, da je ta razprava dovoljno pokazala, da stremi britanska vlada po zbolšanju odnošajev z Nemčijo in da zato umika svojo peticijo.

Drž. podtajnik Stanhope je končno odgovoril na peticijo laburistov glede razoroževanja. Iz- javil je, da bi po nemški oborožitvi angleško razoroževanje ne bilo na mestu. V sedanji po- ložaj, je izjavil lord Stanhope, bi tudi raz- orožitvena konferenca bila nesmisel.

Posvetovanje s predstavniki dominionov

Berlin, 8. maja. DNB poroča iz Londona: Vče- raj so se sestali na sejo predsedniki vlad domi- nionov. Seji so prisostvovali tudi člani britan- ske vlade. Pri tej priliki so ponovno proučili mednarodni položaj. Seji so prisostvovali člani britanske vlade Macdonald, Simon, Neville, Chamberlain, Thomas in sir Philip Cunliff.

London, 8. maja. Današnji »News Chroni- cle« trdi, da se je na konferenci članov britan- ske vlade z ministrskimi predstavniki britanskih dominionov dosegel sporazum v glavnih obri- slih: po tem sporazumu bi mogla Velika Brita- nija v bodoče v nekaterih vprašanjih sklepati brez poprejšnjega konzultiranja posameznih do- minionov. Dominioni samo zahtevajo, da Velika

Podeželje in volitve

(Dopis iz dežele)

Petomajske volitve so za nami. Nestrpno smo pričakovali njih rezultata. Ne zato sicer, da bi se bali za usodo in bodočnost jugoslovanskega naroda — saj smo vendar bili vsi trdno prepričani o popolni zmagi pravice, ideje in resnice — marveč zato, da bomo s svojo spontano odločitvijo mogli pred vsem svetom odločno manifestirati, da smo Jugoslavlani narod, ki se zaveda svojih svetlih ciljev, svojega Jugoslovanstva in samega sebe ter ne naseda več praznim besedam in demagogiji.

V nedeljo, dne 5. maja, je jugoslovanski narod jasno in glasno dokumentiral svojo veliko politično zrelost in trdno narodno zavednost. Pokazal je svojo neomajno voljo, da ne mara prevzeti vse tiste žalostne dediščine, ki so mu jo hoteli naprtiti nekateri politični obupanci iz prejšnjih dni. Dokazal je, da mu je lastna boljša bodočnost prva in najsvetejša skrb in da se zato tudi nikakor ne bo spuščati v nobeno megleno in negotovo eksperimentiranje. Jugoslovanski narod je uvidel, da ni več danes čas za besede, marveč, da mu je treba dejani, odločni in pogumni dejani, ki ga bodo izpeljali iz dosedanjega položaja. In zato je tudi zaupal svoj glas moči volje in dejanja, moči, ki bo s svojo modro in prevdarno politiko in z resnim delom dvignil Jugoslavijo do tistih višin, ki jih je v svoji veliki in globoki veri videl že naš blagopokojni Veliki Kralj, ko je kakor nekoč Mojzes z gore Tabor zrl v zarji v obljubljeno deželo, a mu ni bilo dano, da bi sam stopil vanjo.

Težka je naloga, ki nas čaka. Težka je, a za naše mlade moči ni pretežka. Delo je sicer ogromno, a delavcem ne manjka. Nasprotno — z vsakim dnem se množi naše vrste, ki nismo obupali nad zlo usodo, temveč smo — prečiščeni z duhom bratske skupnosti in prežeti z živo vero v končno zmago — pripravljeni prijeti za delo tam, kjer je najprej in najbolj potreba. In od tega dela ne odpravimo nikogar. Vsi so nam dobrodošli, prav vsi tisti, ki so dobre volje.

Pred nami leži mogočen načrt in program obnove našega narodnega gospodarstva. Kraljevska vlada g. Bogoljuba Jevtića ga je v glavnih obrisih že izdelala in je v ta namen tudi določila ogromen milijardni kredit za velika javna dela, s čimer naj bi se na eni strani omilila brezposelnost, na drugi strani pa naj bi se znatno povečalo celotno naše gospodarstvo! Denar za to širokopotezno akcijo se že steka in nabira. Z mrzlično naglico se zbira gradivo in se izdelujejo podrobni načrti. In tu pa tam udarjajo že prvi krampji in lopate, in pojejo svojo veselo pesem dela in kruha. Gradile se bodo ceste, širilo se bo železniško omrežje, izboljševale se bodo luke in pristanišča, izvrševala se bo regulacija rek, zidala se bodo javna poslopja, skratka — kjerkoli se bo pokazala večja potreba, bo vlada poskrbela, da se ji po možnosti zadosti.

A je še vse polno drugih vprašanj, ki jih hoče vlada g. Bogoljuba Jevtića s pametno in zdravo državno politiko v najkrajšem času in na najprimernejši način rešiti. V vseh resorih so ministri neumorno na delu, da izvrše temeljito melioracijo bodisi upravnih, bodisi programskih vprašanj, ki jih hočejo rešiti tako, da bodo od njih imele korist najširše plasti našega naroda. Večina ministrstev je v svojem delu že marsikaj storila ter smo imeli že v tem kratkem času priliko zaznati uspehe teh stremiljenj. Tako so bili izdani daleko sežni ukrepi predvsem v finančnem in prometnem ministrstvu, od katerih si moremo nadejati samo dobrih sadov. Pa tudi v ostalih resorih je izšla že cela vrsta naredb, katerih blagodat smo imeli priliko zaznati že sedaj. Vse to nam jasno pričča, da je edino vlada g. Bogoljuba Jevtića poklicana in izvoljena, da izvrši tisto veliko delo, ki smo ga v zadnjih letih tako težko pričakovali, ki ga pa prejšnji ljudje ali niso znali ali niso mogli izvršiti.

Z občudovanjem gleda danes ves svet na našo državo, ki sicer ni nikaka velika, a je — dasi majhna — vendar našla sama v sebi toliko moči in sile, da hoče zaživeti sama iz sebe in še več — da daje v tem svojem stremiljenju po splošnem izboljšanju lep vzgled ostalim državam v Evropi. Pred dobrimi šestimi meseci smo v veliki nesreči, ki nas je zadela in ki bi vsak drug narod spravila povsem iz ravnotežja, pokazali, da znamo ohraniti mirno kri in podrediti tudi svojo največjo bol vzvišeni ideji splošnega mira. Dokazali smo, da je ves trud naših sovražnikov zaman in da stojimo trdno kot skala, ki je peklena vrata ne bodo premagala. Danes smo pokazali še več. Dokazali smo, da korakamo pogumno naprej po poti čvrste notranje konsolidacije in popolne gospodarske obnove, pokazali smo, da zvesto izvršujemo sveto oporočko našega Kralja Mučenika:

Mi čuvamo Jugoslavijo!

Italija v Avstriji

Italija ustanavlja na Dunaju stalno vojaško misijo

Senzacionalne vesti o Starhembergovih razgovorih v Rimu

Dunaj, 8. maja W.

Iz vrst vojaških krogov se čedalje bolj in z vso vztrajnostjo razširjajo vesti o ustanovitvi posebne italijanske misije na Dunaju, ki naj bi bila sestavljena iz dveh generalov in številnih višjih oficirjev italijanskega generalnega štaba. Misija naj bi po zatrdilu tukajšnjih krogov »prilagodila« avstrijsko vojaško organizacijo sedanji italijanski vojaški organizaciji.

Do ustanovitve te italijanske vojaške misije je po informacijah iz vojaških krogov prišlo na podlagi razgovorov, ki jih je imel tik pred Veliko nočjo vodja Heimweherschutza knez Starhemberg v Rimu z Mussolinijem. Tedaj se je, kakor je znano, knez Starhemberg mudil tri dni v Italiji in je njegov nenaden poziv v Rim že tedaj vzbudil veliko pozornost.

Danes so se iz vrst nekaterih dobro informiranih krogov razširila senzacionalna poročila, da je Avstrija že povečala svojo armado, in sicer da je organizirala šest regimentov lahke artiljerije in razširila bataljon loveev-alpincev v Salzburgu v pehotni regiment, sestavljen iz dveh bataljonov. V načrtu je uvedba splošne vojaške obveznosti po vzoru Nemčije, in sicer, da bi Avstrija najprej inkorporirala v redno armado že obstoječe oddelke Heimatschutza in drugih vojaških organizacij,

kakor je to Italija napravila s fašistično milico.

V vojaških krogih so bile te senzacionalne vesti sprejete različno. Zdi se, da niso vsi avstrijski oficirji pristali teh sprememb. V zvezi s temi vestmi je simptomatično, da se je te dni mudil na Dunaju tudi avstrijski vojaški ataše v Rimu polkovnik Lipitzky, ki se je po kratkem bivanju na Dunaju spet vrnil na svoje mesto. Baje je že dosegel pristanek avstrijske vlade in ga sporočil Mussoliniju.

Nemški komentar

Berlin, 8. maja. Č. Vest o ustanovitvi stalne italijanske vojaške misije na Dunaju, ki naj podobno kakor v Albaniji izve organizacijo avstrijske armade, je prvi objavil »Berliner Tageblatt« v svoji izdaji. List komentira ta senzacionalna poročila na uvodnem mestu in zatrjuje, da so popolnoma resnična. Oborožitev Avstrije, pravi list, popolnoma odgovarja željam in namenom Italije. List se vprašuje, kaj bo rekla na to Mala antanta. »Berliner Tageblatt« piše nadalje, da je vprašanje oborožitve treh razoroženih podonavskih držav Ahilova peta napovedane podonavske konference. Po menju lista je mogoče, da se bo skušalo najti za Avstrijo posebno

rešitev, ki ne bo veljala tudi za Bolgarijo in Madžarsko. Toda v tem primeru, zaključuje list, ne bo šlo za avstrijsko enakovrednost v oboroževanju, marveč le za italijansko oboroževanje Avstrije.

Sestanek Mussolinija in Schuschnigga v Benetkah

Dunaj, 8. maja. W. Zvezni kancelar Schuschnigg odpotuje v kratkem v Benetke, kjer se bo sestal z Mussolinijem ali pa, če bi bil ta zadržan s Suvichem. Tudi ta sestanek bo verjetno v zvezi z ustanovitvijo posebne italijanske vojaške misije na Dunaju. Mussolini in Schuschnigg bosta skušala najti primerno formulacijo avstrijske zahteve po ukinitvi vojaških statutov senžermenske mirovne pogodbe, ki naj bi jo podonavska konferenca v Rimu odobrila.

Beneš in Titulescu pojmeta v Rim?

Pariz, 8. maja. Č. »L'Information« javlja iz Dunaja, da bosta ministra Beneš in Titulescu šla v Rim še pred otvoritvijo podonavske konference, da se osebno pogovorita z Mussolinijem o aktualnih srednjeevropskih problemih in pri tem pojasnita Duceju stališče Male antante v teh vprašanjih.

Maksimov v Beogradu

Beograd, 8. maj b. Danes ob 8. uri zvečer se pripelje v Beograd grški zunanji minister Maksimov, ki je kot šef grške delegacije namenjen v Bukarešto, kjer bo v petek 9. in 10. t. m. konferenca stalnega sveta Balkanskega sporazuma. Grški zunanji minister bo ostal v Beogradu do jutri zjutraj in se bo še v teku današnjega večera sestal s predsednikom vlade našim zunanjim ministrom g. Bogoljubom Jevtićem. Kakor se sodi, bosta oba zunanja ministra v teku svojih razgovorov izmenjala načelno stališče svojih vlad v pogledu vprašanj, ki se bodo pretresali na bukarški konferenci. Grški listi podčrtavajo važnost tega sestanka in izražajo upanje, da se bo na konferenci v Bukarešti lahko pokazala enodušnost vseh držav Balkanskega sporazuma v vrsti vprašanj mednarodnega značaja. Jugoslovenska delegacija odpotuje v Bukarešto jutri zjutraj. Našo delegacijo bo vodil v Bukarešto g. Bogoljub Jevtić.

Ugodno znamenje

Sofija, 8. maja. v. Zboljšanje odnosov med kraljevino Bolgarijo in kraljevino Jugoslavijo najlepše dokazuje povečani osebni promet na meji. Po podatkih tukajšnjega jugoslovanskega konzulata je bilo samo od obiska pokojnega kralja Aleksandra v Sofiji pa do danes izdanih že nad 700 vizumov na potne liste za v Jugoslavijo.

Francoski ministrski svet

Pariz, 8. maja. W. Danes se je pod predsedstvom predsednika republike Lebruna sestal ministrski svet, ki je razpravljal o izidu zadnjih občinskih volitev. Sprejel je sklepe o ožjih volitvah, ki se bodo morale ponekod vršiti. Obenem je razpravljal o napovedanem Lavalovem obisku v Moskvi in Varšavi.

Ministrski predsednik Flandin se po večerajšnji operaciji počuti dobro, a bolnik se še vedno posti in potreben mu je absoluten mir.

Predsednik republike Lebrun bo posetil italijansko umetnostno razstavo. V zvezi s tem se najavlja obisk italijanskega drž. podtajnika, Mussolinijevega zeta grofa Ciano.

Odmevi občinskih volitev

Pariz, 8. maja. AA. O nedeljskih občinskih volitvah v Franciji piše desničarski »Echo de Paris«, da niso prinesle dejansko nobenih političnih izprememb. Sredi sveta, ki se kar trese od mrzličnih in pomembnih dogodkov, ki nastopajo ponekod kakor politični potresi, so ostali francoski volilci mirni in hladnokrvni. Francoska prestolnica je ostala nacionalistična, dočim je v drugih državah prestolniško prebivalstvo politično nervozno. To je najboljšje poročilo proti vsem prevratnim poizkusom. Najmanjše uspehe so komunisti dosegli v Parizu. Tudi oslavo prebivalstvo Francije je ohranilo svojo hladnokrvnost.

»Petit Parisien« deli nedeljske volilce v tri glavne tabore. Prvi tabor so desničarji in pa zmerne stranke. V drugem so se zbrale meščanske levičarske stranke. V tretjem taboru so združeni socialisti in komunisti.

Pariz, 8. maja. Havas poroča: Podrobni podatki o nedeljskih občinskih volitvah potrjujejo vtis prvih poročil, da ni nobenih večjih izprememb med političnimi silami v Franciji.

»Journal« pravi v zvezi s tem dejstvom, da so nedeljske volitve razočarale predvsem združene stranke skrajne leve. Posebno komunisti so računali na neprimerno večje uspehe v severni Franciji in v pariški okolici. V kolikor so komunisti dosegli krajevne uspehe, gre to na račun njihovih nacionalističnih zaveznikov.

Ni tajne pogodbe

Pariz, 8. maja. Havas poroča: Zunanje ministrstvo je izdalo poročilo, v katerem zavrača kot popolnoma neosnovane vesti tujega tiska, da bi bili poleg francosko-sovjetskega pakta sklenili še neko tajno pogodbo. Prav tako so brez podlage poročila o najetju sovjetskega posojila v Franciji.

Nova španska vlada

Madrid, 8. maja. Nova vlada je sestavljena tako-le: Predsednik ministrskega sveta Lerroux, minister vojske Gil Robles, zunanji minister Rocca, minister mornarice Vianva, finančni minister Campa Prieta, minister trgovine Aicopun, notranji minister Baladares, poštni minister Casanova, prosvetni minister Duale. Vlada je sestavljena iz širih radikalov, petih narodnih kmetovalcev, dveh kmetovalcev, enega člana liberalne demokracije in enega člana neodvisne stranke.

London, 8. maja. W. Sestava nove španske vlade se tu zelo ugodno komentira. V tukajšnjih krogih je vzbudilo posebno veliko zadovoljstvo dejstvo, da je v Lerroux-jev kabinet stopil tudi general Gil Robles, ki je v zadnjem času vodil ostro opozicijo proti Lerroux-ju.

Celotni rezultat volitev

Skupno se je udeležilo volitev 2.778.172 volilcev ali 72,55%.

Kakor smo že včeraj na kratko poročali, je v vsem glasovalo na nedeljskih volitvah 2.778.172 volilcev ali 72,55% vseh vpisanih volilcev. Za listo predsednika Jevtića je glasovalo 1.738.390 volilcev ali 62,6%, za listo dr. Mačka 983.248 ali 35,4%, za listo g. Ljotića 23.814 ali 0,68% in za listo g. Maksimovića 32.670 ali 1,18%.

Rezultati v posameznih banovinah so bili naslednji:

Banovina	Glasovalo za	Jevtića	Dr. Mačka	Ljotića	Maksimovića
Dravska	150.785	126.724	22.489	2.529	48
Savska	586.026	177.789	405.356	2.157	724
Vrbska	213.131	119.150	91.979	117	1.885
Primorska	178.939	65.609	111.393	974	363
Drinska	299.732	204.427	90.890	1.462	2.953
Donavska	189.746	154.074	30.633	800	4.230
Zemunska	493.249	348.485	121.595	13.635	9.534
Moravska	319.213	255.640	54.601	790	8.132
Vardarska	303.764	255.519	43.981	966	3.298
Beograd, Zemun, Pančevo	43.587	31.973	9.731	375	1.508

V glavnih mestih banovin je bil volilni rezultat ta:

Mesto	Glasovalo za	Jevtića	Dr. Mačka	Ljotića	Maksimovića
Novi Sad	10.374	6.799	2.784	19	772
Niš	10.229	9.900	199	57	13
Skoplje	9.267	7.271	1.955	21	20
Zagreb	39.287	9.615	29.530	113	25
Ljubljana	12.875	12.500	160	169	25
Banja Luka	4.107	2.708	1.345	3	51
Sarajevo	15.166	9.957	6.012	32	65
Cetinje	1.715	1.613	101	1	—
Split	9.783	3.410	6.358	30	5

Minister dr. Beneš o češkoslov. nacionalizmu

Na podlagi edinstva češkoslovaškega naroda treba ustvariti češkoslovaško-rumunsko-jugoslovanski blok. — Proti separatizmu, proti partikularizmu in narodni romantiki ter za edinstvo vseh narodnih sil.

V Bratislavi je češkoslovaški minister zunanjih del dr. Beneš imel značilno predavanje pod naslovom »Masarykova definicija narodnostne ideje in problem češkoslovaškega edinstva«. Prvi del svojega predavanja je minister dr. Beneš posvetil razvoju narodne misli. Iskreno, vdano in globoko narodno zavest minister dr. Beneš odobrava. Odločno pa odbija ekspanziven, borbeni nacionalizem, ki ustvarja situacije vojne in katastrof. V tem popolnoma soglaša s predsednikom Masarykom, ki s svojimi načelnimi filozofskimi nazori odločno in konsenkventno pobija vsak imperializem in ki se zavzema za demokratizem ne samo v narodnih ljudskih masah, pač pa tudi med narodi kot člani človečanstva.

V nadaljnjem delu svojega predavanja je dr. Beneš razložil, kako je po njegovem prepričanju potrebno Masarykove principe praktičnega rodoljubja vsoporediti s problemi češkoslovaškega edinstva in pred vsem s slovaškim vprašanjem. Dr. Beneš misli, da bo o češkoslovaški bodočnosti odločeval ogradni konsolidacijski proces v smeri zedinjenja Evrope, in je zato potrebno, da vsak poedini član pravilno razume cilje tega procesa. Ako Čehoslovaki izvedejo tudi stvarno svoje narodno zedinjenje, in če bodo obdržali svoje današnje pravno stanje v Evropi in svojo narodno samostojnost, bo Češkoslovaška za 30 do 40 let mogla šteti 20 milijonov prebivalcev in od teh 15 milijonov Čehoslovakov. S tem bi mogel definitivno prenehati zgodovinski problem malega naroda, kajti 15 milijonskega naroda ni mogoče uničiti niti odnaroditi. Ravno ista prognoza velja za Rumunijo in Jugoslavijo. Porast malih narodov pomeni premaknitev osovine evropske politike v Srednjo in Vzhodno Evropo. Ta razvoj se lahko ustavi samo z uničenjem ideoloških pogojev nove Evrope, to je evropske demokracije in Društva narodov, današnjega evropskega pravnega stanja in teritorialnih prilik, s povratkom na predvojno stanje v evropski politiki. V tej situaciji je naloga naše generacije jasna. Usoda nas poziva, da zedinimo naše narodne bloke, češkoslovaške, rumunske in jugoslovanske, da v novih prilikah zagotovimo, pripravimo in uvrstimo naš narod ne samo kulturno in moralno, pač pa tudi materialno, to je številčno. V tem smislu sem velik, ognjevit češkoslovaški nacionalist, je izjavil dr. Beneš. Češkoslovaško edinstvo je vprašanje usodnega zgodovinskega razvoja, velik testament časa. Zaradi tega je dr. Beneš vedno odločno nastopal proti vsakemu separatizmu in avtonomizmu v Slovaški. Čehi in Slovaki morajo prinesiti enake žrtve in niti eni niti drugi se ne smejo smatrati za zmagovalce ali premagane. Oba naroda morata biti zmagovalca, kajti zmaga bo velika ideja — sveta resnica ob-

jice. To zahteva naš narodni razvoj, naša narodna usoda in sam evropski napredek.

Evropski avtoritativni režimi ne bodo mogli svoje politične gospodarske, socialne in moralne težkoče reševati nič boljše, kakor drugi režimi. Pač pa imajo ti režimi v enem že popoln uspeh: V vprašanju popolnega, silovitega narodnega zedinjenja in razvrstitve celotne narodne skupnosti. To velja v isti meri za italijanski fašizem, ki je poslednja etapa italijanskega risorgimenta, kakor tudi za hitlerizem. V tem času mora vsak Čehoslovak vedeti, kaj to pomeni. Mi Čehi in Slovaki moramo povedati, da tudi mi hočemo silen, zedinjen, čvrst in klen narod, ki bi se mogel postaviti poleg velike evropske nacionalne struje in bi se znal obdržati v borbi teh nacionalistov in sebe rešiti. Današnji razvoj Evrope zahteva od nas, da uničimo destruktivni partikularizem, kajti tudi slepec mora danes videti, da se okrog nas formirajo močne reakcije in nacionalne ekspanzije, katerih prvi cilj bi lahko bil ogrožanje naših meja, naše politično in državno razdvojenje in vračanje na stanje pred letom 1914.

Kot zunanji minister, ki želi, da temelje češkoslovaške države okrepi za decenije, še več za stoletja, smatra dr. Beneš za svojo dolžnost, da prav posebno opozori javno na to okoliščino. Na koncu svojega govora je minister dr. Beneš v soglasju z Masarykovimi načeli razvijal direktive, ki bi jih bilo potrebno po njegovem prepričanju uvajati pri razvoju češkoslovaškega zedinjenja.

Kadarkoli je Masaryk govoril o kozmopolitizmu češkoslovaške kulture, je vedno mislil na češkoslovaško kulturo v okviru narodnega edinstva. Razdeljeni na dve kulturni smo bili preveč slabi. Zedinjeni pa prehajamo v vrste posebnih evropskih narodov, ki ne samo politično odločajo o svoji in tuji usodi, pač pa tudi v vrsto narodov, ki bodo v kulturni Evropi in v bodočnosti igrali značilno vlogo. Masaryk je bil vedno proti narodni romantiki. Mi se moramo proti tej romantiki boriti tudi na Slovaškem in gledati realno na položaj Slovakov. Slovaki morajo razumeti, kaj bi oni pomenili brez Čehov, kakor tudi Čehi, kaj bi pomenili brez Slovakov. Eni kakor drugi bi bili mednarodno razdrobljeni med Madžare, Poljake in Nemce. V soglasnosti s prezidentom Masarykom moramo uvideti, da je slovaški narodni problem v prvi vrsti socialen in gospodarski. To znači, tesno gospodarsko sodelovanje s češko zemljo. V tem pogledu je to daleko bolj potrebno podčrtati pri Čehih, ki imajo v Slovaški važne gospodarske dolžnosti in ki jih ne izpolnjujejo vedno popolnoma in točno. Sadržek je že v prvi polovici 19. stoletja izpovedal te nazore. Dr. Beneš je uverjen, da bodo Čehoslovaki v bodoče s tem izpolnili ne samo njegov program, pač pa tudi Kolárova, Masarykova, Stefanikova in ostalih velikih duhov, ki so težili za zedinjenjem češkoslovaškega naroda in države, če bodo v bodočnosti hodili po teh poteh.

Jugoslovanske volitve v zrcalu svetovnega tiska

Ves svetovni tisk je obširno poročal o jugoslovanskih volitvah in njegovo živahno zanimanje je jasno potrdilo, kako resnično so govorili oni, ki so opozarjali, da ves svet gleda, kako bodo izpadle volitve v Jugoslaviji. S svojo zavednostjo, ko je glasoval za listo g. Jevtića je jugoslovanski narod utrdil pozicijo Jugoslavije v svetu.

Prve vesti tujih listov so seveda zgolj informativne in še kratke, v naslednjih številkah pa je večina listov objavila tudi že obširnejše komentarje. Nekaj od teh poročil in komentarjev naj navedemo danes.

Češkoslovaški listi:

Posebno obširno komentirajo nedeljske volitve češkoslovaški listi. Zal moremo njih komentarje objaviti zaradi pomanjkanja prostora le v najbolj kondenziranih posnetkih:

»Česke Slovo«: Rezultat volitev je popolnoma opravičil pričakovanja vseh prijateljev Jugoslavije. Borba je šla le med listo g. Jevtića in ono g. Mačka. Večina jugoslovanskega naroda se je izrekla za konstruktivno politiko predsednika vlade. Opozicija ni izpolnila pričakovanj svojih pristašev, ker ni imela skupnega programa niti v najširših obrisih. Volilci pa ne morejo ostati brez orientacije. Opozicija bo prišla v parlament v medsebojno nejasnem razmerju in brez skupnega konstruktivnega programa. Brez tega pa ne more niti pravilno sodelovati. Jevtić je na zagrebškem shodu dejal, da je bilo prvo

dejanje njegove vlade, da je izpustila iz zapora dr. Mačka, da mu da možnost, da v svobodi popravi svoje prejšnje napake. Zato pada tudi vsa odgovornost nanj. Zato je na dr. Mačku in njegovih prijateljih, da dokažejo, da so kos tej odgovornosti.

»Česki dennik«: Veliki pomen volitev je, da se jih je udeležila tudi opozicija, ki more postati zdrav regulator za politično bodočnost države. Ker je šla opozicija na volitve brez programa, so se obrnile proti njej vse one sile, ki so za okrepitev Jugoslavije.

Socialno demokratski »Pravo lidu«: G. Jevtić je prišel iz prvih volitev kot veliki zmagovalac. K njegovemu uspehu je mnogo pripomoglo to, da so množice jugoslovanskega naroda jasno videli, da nadaljuje politično delo kralja Aleksandra in da zmerom jasno in bistro pove, kaj hoče doseči in kaj želi.

»Narodní listy«: Predsednik Jevtić je takoj v začetku povedal, kaj hoče in to je razložil v svojem proglasu na narod. Posebno je izdelal gospodarski del svojega programa. Nastopil je proti jalovemu prekanju, ker zahtevajo gospodarski interesi hitrih in odločnih sklepov. Nedeljske volitve so dokazale, da hoče jugoslovanski narod izpolniti svoje poslanstvo. Nedeljske volitve pomenijo zmago edinstvene volje Jugoslavije, da izvede program svojega kralja-mučenika. Politika zahrbtnega separatizma in strankarskega malenkostnega egoizma je v Jugoslaviji definitivno potolčena in obsojena.

Bolgarski listi:

Sofijski listi priobčujejo obširna poročila o parlamentarnih volitvah v Jugoslaviji in poudarjajo zmago liste predsednika ministrskega sveta g. Bogoljuba Jevtića nad listo združene opozicije.

»Slovo« posveča obširen uvodnik pod naslovom »Zmaga g. Jevtića« rezultatu teh volitev. V uvodniku pravi med drugim, da je vlada g. Jevtića dosegla v notranji in zunanji politiki doslej velik uspeh in ta uspeh je tudi potrdil jugoslovanski narod pri teh volitvah, ko je poklonil g. Jevtiću svoje popolno zaupanje. Dalje pravi člankar:

Predsednik vlade in zunanji minister Bogoljub Jevtić je izkoristil kratko dobo časa, s katero je razpolagal, da je izvedel razne ukrepe finančnega in gospodarskega značaja, ki so koristni za narod: olajšal je kredit in prilagodil mednarodni tečaj dinarja njegovi notranji vrednosti, znižal je nekatere davke in cene nekaterim monopolnim predmetom. Tem uspehom, ki karakterizirajo člane vlade g. Jevtića kot politike s sodobnim pojmovanjem, energične in kot ljudi z ustvarjajočo iniciativo, moramo dodati še mednarodni ugled, ki si ga je g. Jevtić pridobil s spretnim vodstvom zunanje politike do marsejske tragedije in po njej.

Člankar govori o vzrokih poraza združene opozicije in poudarja, da ni izdelala nikakega konkretnega programa o državni ureditvi in tudi ne za ureditev aktualnih vprašanj, ki so danes v Jugoslaviji na dnevnem redu.

Bolgarski listi posvečajo našim volitvam uvedne članke. Sofijski list »Slovo« pravi med drugim: Volilni uspeh vlade g. Jevtića se more objasniti tudi iz razloga, da je vlada v relativno kratkem času pokrenila celo vrsto koristnih reformov gospodarskega in finančnega značaja, s čimer se samo potrjuje dejstvo, da so ministri res sodobni, energični in ustvarjajoči možje. Čeprav je vladalo med bolgarskim, narodom veliko zanimanje za jugoslovanske volitve, se je v vsem bolgarskem narodu manifestiralo za zmago g. Bogoljuba Jevtića. Tudi rumunski listi prinašajo k našim volitvam daljše članke, v katerih napovedujejo Jugoslaviji novo dobo plodnega konstruktivnega dela in splošnega gospodarskega napredka.

Rumunski tisk:

»Universul« ugotavlja, da so se jugoslovanske volitve v narodno skupščino končale z velikim uspehom g. Bogoljuba Jevtića, predsednika ministrskega sveta in zunanjega ministra in da je ta uspeh vidna manifestacija zaupanja jugoslovanskega naroda do osebnosti g. Jevtića in afirmacija narodne zavesti jugoslovanskega naroda, ki želi biti zedinjen v današnjih mejah. Ta volilni rezultat je pa obenem tudi izraz spoštovanja do spomina velikega kralja, ki je žrtvoval svoje življenje za edinstvo jugoslovanskega naroda. Kot izvršilec politične oporoke blagopokojnega kralja Aleksandra je vlada g. Jevtića nadaljevala svoje delo po poti, ki jo je začrtal modri vladar.

List »Dimineata« prav tako priobčuje članek o jugoslovanskih volitvah in poudarja, da pomenijo te volitve za ta del Evrope dogodek prvega reda.

»Vitorul«, organ vladne stranke, naglašava velikanski uspeh liste predsednika vlade g. Jevtića in pravi, da bo skoraj soglasna zaupnica jugoslovanskega naroda še povečala ugled in stabilnost vlade g. Jevtića, da bo tako mogla neovirano nadaljevati svoj program narodne konsolidacije in obrambe miru in mirovnih pogodb.

»Miškareja«, organ liberalnih disidentov g. Bratiņa, pravi, da je treba videti v nepričakovanem uspehu vladne liste izkazane časti spomenu blagopokojnega kralja Aleksandra, ki je žrtvoval svoje življenje za narodno in državno edinstvo. Jugoslovanski narod se je izrekel za jugoslovansko edinstvo, obenem je pa manifestiral tudi neomajno zvestobo mlademu kralju Petru II. List pravi na koncu, da se Jugoslaviji bližajo boljši dnevi, kar more Rumuni samo veseliti.

Francoski listi:

Pariški listi kažejo živo zanimanje za izid jugoslovanskih skupščinskih volitev. Listi so posebno zadovoljni s tem, da so bile volitve v redu in miru in da je Jevtićeva lista odnesla veliko zmago nad združeno opozicijo.

»Information« piše o jugoslovanskih volitvah v podobnem smislu in navaja med drugim:

V vsakem primeru pa je treba podčrtati, da je sodelovanje treh opozicijskih skupin pri nedeljskih volitvah najboljši dokaz, da je Jevtićeva vlada svobodoumnejša od prejšnjih vlad. Jevtić je krenil odločno k normalizaciji notranjega položaja v Jugoslaviji.

List »Liberté« se veseli Jevtićevega uspeha, ki bo omogočil, kakor pravi list, da se bo delo konsolidacije jugoslovanskega narodnega edinstva nadaljevalo brez ovir.

Grški tisk:

Atenska telegrafska agencija poroča: Grški tisk beleži z živim zadovoljstvom zmago predsednika Jevtića, ki je bil, kakor pravi list »Vradini«, tvorec tesnega sodelovanja balkanskih narodov in ki je iskren prijatelj Grčije.

Časopis »Katimerini« pravi med drugim: Jugoslovanske volitve so bile narodni plebiscit, ki je odobril politiko g. Jevtića, politiko narodnega edinstva in pomirjenja, ki jo je inavguriral veliki kralj sosedne države in ki jo nadaljujejo oni, ki hočejo izpolniti poslednjo njegovo željo in ohraniti narodno edinstvo. Grški narod, ki ima do jugoslovanskega ministrskega predsednika izjemne simpatije in spoštovanje, kot do enega glavnih činiteljev za utrditev miru na Balkanu, pošilja g. Bogoljuba Jevtiću tople čestitke k njegovemu upravičenemu uspehu.

Angleški tisk:

Ponedeljski jutranji angleški listi so objavili prve in seveda še ne popolne vesti o jugoslovanskih volitvah. Listi poudarjajo, da se že iz teh prvih vesti vidi, da bo zmaga vlada g. Jevtića. »Morning Post« pravi, da je vlada po zadnjih vesteh v vsej državi izvajala veliko zmago.

»Times« naglašajo, da je predsednik Jevtić z rezultatom volitev zadovoljen. Drugi listi poročajo, da so na volitvah propadli šefi opozicije Davidović, dr. Spaho in Joca Jovanović.

Nemški tisk:

V svojih poročilih nemški listi enodušno konstatirajo veliko zmago liste g. Jevtića. »Göbbelsoy« »Angriff« piše pod naslovom »Zmaga vlade na volitvah«, da se je moglo že iz prvih volilnih rezultatov videti, da je g. Jevtić dobil pričakovano zmago. »Res je sicer«, pravi list, »da je tudi opozicija dosegla v nekaterih krajih uspeh, toda ti uspehi ne morejo preprečiti absolutne večine g. Jevtića«.

»Berliner Börsen Zeitung« poroča podobno pod naslovom »Veliki uspeh g. Jevtića«.

Vsi listi pa enodušno poudarjajo miren potek volitev.

Italijanski tisk:

Včerajšnji italijanski listi priobčujejo prva popolnejša poročila o izidu volitev v Jugoslaviji. Vsi listi poudarjajo, da je lista gosp. Bogoljuba Jevtića, predsednika vlade in zunanjega ministra dobila velikanško večino. Obenem naglašajo, da so se volitve vršile v popolnem redu in miru brez posebnih izgrediv.

Turinska »Stampa« piše, da so se na 11 voliških morale volitve prekiniti. Dalje priobčujejo listi približne rezultate volitev in napovedujejo približno razmerje poslancev vlade in opozicije.

Snočnja »Tribuna« pravi, da je zmaga Bogoljuba Jevtića izraz zaupanja prebivalstva v njegovo osebnost in v njegove notranje in zunanje uspehe.

»Osservatore Romano« takisto priobčuje poročila o volilnih rezultatih in o pomenu Jevtićeve zmage.

Glavni volilni odbor dela s polno paro

Beograd, 8. maja. b. Glavni volilni odbor, ki je začel v ponedeljek s pregledovanjem ogromnega volilnega materiala, je v teku včerajšnjega dne prejel volilni material iz kakih 200 srezov. V teku današnjega dneva so prispeli tudi srodiki iz najoddaljenejših srezov z volilnim materialom in ga predali v roke glavnega volilnega odbora. Sodi se, da bo glavni volilni odbor, ki ima svoje seje dopoldne in popoldne, še v teku tega tedna pregledal ves volilni material in ugotovil število mandatov, ki pripadajo listi g. Bogoljuba Jevtića, in število mandatov, ki pripadajo listi dr. Mačka. Ker je dobila lista g. Jevtića v državi absolutno večino, ji pripade, kakor je to v zakonu določeno, tri petine poslancev, kar znaša 221 poslancev. Ostali dve petini mandatov, 147 poslancev, si bosta delili med seboj listi g. Jevtića in dr. Mačka, to pa samo v tistih volilnih okrožjih, kjer je Jevtićeva lista dobila absolutno večino. V ostalih volilnih okrožjih, v katerih je zmaga opozicija, pokore ona sama ostali dve petini poslancev. To nadaljno razdelitev mandatov pa bo mogel popolnoma točno izvršiti samo glavni volilni odbor. Razdelitev mandatov po banovinah, ki pripadajo iz treh petin listi g. Jevtića izgleda takole: Dravska banovina 17, savska 45, vrbaska 15, primorska 14, drinska 24, zetska 20, dunavska 31, moravska 25 in vardarska 27 mandatov. Od vseh kandidatov iz volilne liste g. Jevtića bo proglasil glavni volilni odbor za izvoljene tiste, ki so v svojem srezu najmočnejši po številu glasov. Kar se tiče mandatov Beograda, Zemuna in Pančeva, pripade tu listi g. Jevtića vseh pet mandatov. Čim bo glavni volilni odbor izvršil razdelitev mandatov, bo izdal izvoljenim poslancom polnomočja, s katerimi se bodo izkazali ob svojem prihodu v Beograd.

Dnevni dogodki

× Ban dr. Dinko Puc je uradno odpotoval v Beograd in v petek 10. t. m. ne bo sprejemal privatnih strank.

× Volilem sreza Kočevje! Vam, ki ste me volili — prav lepa hvala! Vam, ki ste me odklonili — nič zameri! Vam pa, ki ste ostali doma — škoda! Rad sem na razpolago Vam vsem brez razlike, ali ste me volili, ali ne, pod geslom: Boljši časi! — Dr. Lovrenčič.

× Zahvala in prošnja Kolašice. Pri letošnji zelo uspešni prodaji oljk so Kolašicam požrivovalno pomagali za vse dobro vneti ljubljanski meščani. Kolo jugoslovanskih sester jim izreka pri srčno zahvalo ter sporoča, da znaša zbirka 7865 dinarjev. Marsikatera solza bo s tem otrnjena, ko ni dneva, da ne bi kak revež potrkal na vrata kola, in sicer ne zaman. Blizu pa se materinski dan in z njim obdarovanje revnih mater in njihovih družin. Pri Kolu jugoslovanskih sester se kopičijo prošnje, Kolašice pa prosijo, da bi jim bili dobrotniki tudi tokrat naklonjeni s tem, da posetijo polnoštevno koncert Kola v proslavo materinskega dne, ki ga kot vsako leto z umetniško bogatim sporedom priredi Glasbena Matica. Ves svet praznuje materinski dan, zato upajo Kolašice, da tudi mi ne bomo zaostali, temveč v sredo 8. t. m. ob 20. do zadnjega kotlička napolnili unionsko dvorano, da bo spomin na mater izražen na največjaše način.

MALINOVEC

iz slovečih gorjanskih malin, zajamčeno naraven, odlične kvalitete, priporočljiv zlasti deci in bolnikom, nudi najceneje v posodah od 5 kg dalje domača parna destilacija A. ROJEC, Stična.

× Otvoritev telefona pri pošti Hoče. Dne 1. maja t. l. je bil pri pošti in telegrafu Hoče odprt telefon.

× NOV VOZNI RED. O polnoči od 14. na 15. maja 1935 stopi na vseh progah jugoslovanskih državnih železnic v veljavo novi vozni red. — Detaljni vozni red je razviden na stenskem vozni redu na vseh postajah.

× Učiteljski pevski zbor JUJ v Ljubljani bo imel zadnji pevski tečaj pred odhodom v Bolgarijo 12. t. m. ob 9. uri v Glasbeni Matici. Mali moški zbor en dan preje.

× Stipendije francoske vlade. Francoska vlada razpisuje za leto 1935/36. nekoliko stipendij za kandidate iz Jugoslavije. Prošnje je treba vložiti najkasneje do 25. maja na rektoratu univerze. Prošnje morajo biti lastnorčno pisane in podpisane; priložiti je treba prepise diplom v overjenem francoskem prevodu. Sestaviti je treba na posebnem formularju razne podatke v treh izvodih s podpisom lektorja francoskega jezika univerze, ki se tem potrdi, da ima kandidat dovoljno praktično znanje francoskega jezika (formularji se dobe na rektoratu univerze).

Gospod konzul Francoske republike je rektoratu sporočil, da dajejo tistim prošilec za francoske stipendije, ki ne stanujejo v Ljubljani, jezikovno kvalifikacijo francoski konzuli v območju, kamor kandidat po svojem kraju pripada. — Rektor.

× Pojoča žaga je danes v jazzorkestrih gotovo najpriljubljenejši instrument. O pojoči žagi poroča nova številka ilustrirane tedenske revije za radio, gledališče, film, sport in modo »Naš Val«, ki je po komaj dobrem letu izhajanja postal naš najbolj priljubljen ilustrirani tednik, ki prinaša na posebni 12 stranski prilogi pregledno urejene programe domačih in tujih oddajnih postaj. Iz ostale vsebine »Našega vala« omenjamo še članek »šumi pri zvočnih igrah«, »Kako snemamo reportaže, kulturne in biološke filme«, Westfalski Slovenci in Jugoslavija, Sel Catinijev roman »Emilio Berenini« in nadaljevanje čufarjeve izvirne komedije »Ameriška tatvina«. Revijo izpopolnjuje še Radijska tehnika in modna poročila z rizbami. »Naš Val« je najboljša in najcenejša slovenska tedenska revija, ki stane mesečno komaj Din 12.—. Zahtevajte še danes brezplačno in brezplačno na ogled eno številko! Pišite na naslov: Radijska revija »Naš Val« Ljubljana.

× Število brezposelnih raste tudi v Zagrebu. Pri zagrebški posredovalnici za delo je bilo meseca aprila prijavljenih 10.489 delavcev, sedaj pa jih je prijavljenih 12.344. Za podporo brezposelnim so izplačali pretekli mesec 236.092 Din.

× Volkovi so napadli te dni hlev kmetu Poljareviča v vasi Soviči pri Jablanici. Volkovi so raztrgali 6 koz in 1 kravo. Volkove je prignjal z bližnjih hribov mraz v vas.

× Promet med Splitom in severno-evropskimi pristanišči bo vzdrževala parobrodna družba »Oceanica«, ki je doslej opravljala to službo, čeprav samo z enim parnikom. Sedaj pa, ko je družba kupila od Jugosl. Lloydja še ladij »Istok« in »Vid«, bodo zveze redne in še pogostejše, pa tudi podaljšane. Doslej so vozili iz Splita samo do Rotterdam, sedaj pa bodo vozili do Gdinje. Vmesne postaje so Bordeaux, Amsterdam, Rotterdam, Hamburg in Bremen.

× Prodano dekle. Neverjeten dogodek se je te dni pripetil 18letni Lotifi iz vasi Tičiči. Dokle je hotelo obiskati svojo sestro v vasi Moševica. Spotoma pa jo je pregovorila neka stara ženska, naj gre z njo do Zenice. Sredi poti pa je ženska srečala 60letni vdovec Huljubišič, ki je starko pregovoril, naj mu za 200 Din nagrade prepusti dekleta. Starka je denar vzela in je starcu še pomagala Lotifo privezati na konja. Vdovec je z Lotifo odjezdil domov in je dekleta imel tri dni pri sebi zaprtega. Šele tretji dan se je Lotifi posrečilo pobegniti in se vrniti domov. Proti vdovcu pa je nastopilo sodišče.

× Samomor obćinskega svetovaleca Ferda Godine je izzval na Sušaku veliko senzacijo. Godine je prišel v svoj urad 7. t. m. zjutraj zgodaj, a je kmalu odšel in se odpejal z avtom do Sv. Barbare. Tam je plačal voznino in ukazal šoferju, naj se vrne. Ker ga dolgo ni bilo domov, so ga začeli iskati in so ga res našli v gozdu pri Sv. Barbari s prestreljeno glavo. Kaj je splošno priljubljenega moža gnalo v smrt, ni znano.

× Službeni list št. 37 z dne 8. t. m. priobčuje številni pregled proračuna obćinskih izdatkov in dohodkov ter proračun izdatkov in dohodkov pridobitnih podjetij, zavodov in ustanov Dravske banovine za leto 1935/36., nadalje proračun izrednih izdatkov in dohodkov bednostnega sklada Dravske banovine za leto 1935/36., razne objave banske uprave o pobiranju obćinskih davščin in razne objave iz »Služb. novic«.

× Vlomilec je obiskal stanovanje restavratke ge. M. Legatove na Jesenicah. Odsel je nad 50.000 Din gotovine ter precej zlatnine in srebrnine. Vlom je neznanec izvršil malo pred poldnem, ko je največ dela v restavracijski kuhinji in se nihče ne utegne brigati za stanovanje.

× Družabni večeri, ki jih vsako leto prireja Klub jugoslovanskih akademikov iz Trsta, Gorice in Istre, so postali že tradicionalni. Vsakdo, ki je le enkrat prišel na prireditev, se je izredno dobro počutil v prijatni družbi in veselem razpoloženju in si je obljubil, da bo prišel še enkrat. Zato vlada med obćinstvom veliko zanimanje za družabni večer, ki se bo vršil 11. maja v Kazini. Vsi se vedo, da se bo moglo po lepem programu še zavrteti ob zvokih »Ronny-Jazza«, ki bo igral najnovejšo plesno komado. Pridite vsi, in če le mogoče v narodnih nošah, da pripomorete k pestrosti večera. Cene: 10 Din, 8 Din za akad., 20 Din za troćlansko družino.

× Džamije v Banjaluki popravljajo. V Banjaluki bodo letos popravili več džamij, med temi tudi znamenito Ferhad-pašino džamijo, ki je med vsemi najstarejša, a tudi najlepša.

Ljubljana

Noćno službo imajo v četrtak lekarne: Sušnik, Marijin trg št. 5, Kuralt, Gosposvetska cesta 4 in Bohinjec, ded., Cesta 29. oktobra 31.

* V petek, dne 10. maja 1935 ob 7.30 (19.30) zvečer bo predaval v Ljubljanskem klubu gospod Fran Tersegla v, redaktor dnevnika Slovenec, o predmetu: »Evropa in njena usoda«.

* Naprednim jugoslovanskim akademskim starešinam. V dnevi od 11. do 14. maja t. l. bo zborovala v Ljubljani jugoslovanska nacionalna akademska omladina iz vseh univerzitetnih mest naše države. Zveza naprednih jug. akad. starešin v Ljubljani priredi ob tej priliki v soboto, dne 11. maja t. l. ob 6. uri popoldne v restavraciji Zvezdi zborovanje svojih članov in ob 8. uri pozdravni večer nacionalni omladini v veliki dvorani ljubljanskega kluba v Kazini I. nadstropje. Obeh prireditev se udeležijo tudi akademski starešine iz Zagreba in Beograda. Prosimo in vljudo vabimo vse svoje tovariše, da se obeh sestankov v čim večjem številu udeleže. Odbor.

Žehta tebe vedno je skrbela,
še misli' nanjo nisi smela;
Snežinka
danes ti to skrb prežene,
težave s pranjem nimaš zdaj nobene!

* Akademijo z razvitjem prapora in plešom priredi Podmladek Jadranske straže III. drž. realne gimnazije dne 9. t. m. ob pol 18. uri v Trgovskem domu, Vabljeni!

* Rebra si je polomil gimnazijec Lončar Janko, sin poslanca g. Lončarja. Trinajstletni deček je v gimnaziji v Vegovi ulici plezal po ograjah. V znatni višini mu je spodrknilo in je padel tako nesrečno, da si je zlomil nekaj reber. Ravnateljstvo je pozvalo na pomoč Reševalno postajo. Brzo dospeli samaritani so ga z reš. avtomobilom prepeljali v ljubljansko splošno bolnico.

* Na Šmarni gori se vrše pod vodstvom akademskega kiparja Toneta Kralja vsa dela za vzdrževanje Aljažev spominske plošče. Odkritje bo v nedeljo ob 10., prav posebno pa se opozarjamo na Aljažovo akademijo, ki bo v petek, dne 10. t. m. ob 20. v ljubljanski Filharmonični dvorani. Na sporedu je Makarjev govor o Aljažu, orkestralne točke in 8 Aljaževih zborov. Vstopnice v Matici knjigarni.

* Največji užitek letošnje koncertne sezone bodo imeli vsi posetniki klavirskega koncerta, ki bo v ponedeljek 13. t. m. ob 20. v Filharmonični dvorani. Glavni interpret Chopinovih del nam bo ta večer zaigral celo vrsto klavirskih skladb največjega pianista in skladatelja Fride-rika Chopina. Virtuoz je skladatelj Raoul Koczalski, ki se mudi te dni v Ljubljani. Na ta večer prav posebno opozarjamo vse naše koncertno obćinstvo. Sedeži v Matici knjigarni.

* Drevo ob 20. bo v Unionski dvorani koncert v proslavo materinskega dne Kola jugoslovanskih sester s skrbno izbranim peštrnim sporedom. Nastopajo ravnatelj Betteto, operna pevka Zupčevića, konservatoristki Ornikova in Hrašovec ter združeni godalni orkester Glasbene Matic in državneoa konservatorija pod vodstvom L. M. Škerjanca, poleg tega še dobro uvežban mladinski zbor. Vsi nam jamčijo za valedostojno izvedbo dobrodelnega koncerta. Začetek točno ob 20. v veliki Unionski dvorani. Sedeži v Matici knjigarni, od pol 20. ure dalje pred Unionsko dvorano.

* Stiska vzbuja iznajdljivost. Svetovni potniki so po vojni vsakdanji pojav. Izkončinjene ljudi, ki ne najdejo doma ne kruha ne dela; po- žene pustolovski nagon v tej ali oni obliki po svetu, kjer si skušajo na čim izvirnejši in čim lažji način priboriti svoj košček kruha. Takega gosta z daljnega severa smo imeli zdaj v Ljubljani. Mož je estonski državljani in se je izdaljal za študenta. Prepotoval je že dolgo vrsto držav: Finsko, Litvo, Poljsko, Rumunijo, Bolgarijo, Grčijo, Albanijo, Italijo, Francijo in Luksemburško. V Italiji se mu je že nekajkrat zataknilo. Potoval je pogosto tam okrog, a so ga oblasti kol

nadležnega tujca vselej odstranile čez mejo. Podjetni potnik namreč za svoje svetovne turneje nima nobenega denarja in le sproti zbira sredstva. Pet let je baje tako tava po svetu, a pri nas v Ljubljani ga je spet doletela temeljita smola. Mladi mož je imel za našo državo le tranzitni vizum. To ga pa ni oviralo, da ne bi v Ljubljani izstopil in začel »potovali«. V neki ljubljanski tiskarni si je dal natisniti karte in je z njimi oznanjal usmiljenim meščanom, da je prepotoval že toliko in toliko držav in da je zdaj namenjen v Turčijo in Indijo. Z odkupom kart naj bi mu »blaga srca« omogočila nadaljno potovanje. Ljubljanska »blaga srca« so od nekdanj posebnim naklonjenim potepuhom in klavirite- zom, zato bi tudi naša Estonec lahko nemotno želel, da ga ni potipala naša preradovedna poli- cija. Mladi mož ji je navzeal, da prav za prav ni namenjen ne v Indijo ne v Turčijo, ampak domov, kjer mu je baje obolela mati. Da mu ne bo treba potnine zbirati po dinarjih, ga je poli- cija kar na javne stroške spravila čez mejo in ga izročila avstrijskim oblastem, da ga za na- daljno pot proti severu tudi one nekoliko »bla- gosrčno« podprejo. Zanimivo je, kako si je ta »na jug leteti« žerjav pri nas pomagal, da je vzlic pomanjkanju vizuma dosegel, kar je hotel. Mož ima navado, da si da v vsakem kraju od tega ali onega urada potrditi, da je bil res tam. Ker mu pri nas umljivo ni dišalo iztikati preveč po uradih, potrdilo bi bil pa le rad imel, si je iz- mislil čisto »ribniško«, čeprav se ni nikoli videl naše slavne Ribnice. Vložil je v mestu, kamor je prišel, malenkosten znesek v pošto hranil- nico, v drugem mestu pa je vlogo dvignil. Tako je z vlaganjem in dviganjem takih malih zne- skov prišel čisto v redu in na pošten način do z žigom opremljenega potrdila, da se je res zglasil v tem in tem mestu, hkratu pa se je na ta način izognil stiku z uradi, ki bi se v svoji preveliki radovednosti morda utegnili zanimati za njegov življenjepis. Vzlic vsej opreznosti pa mu je ljubljanska policija prestrgila hrepenenje po Turčiji in Indiji in bo iznajdljivi svetovni potnik kmalu res lahko objel doma svojo ma- ter, ako se grede ne bo v kaki drugi državi poli- ciji — prehitro izmuznil.

Maribor

△ Nezgoda. Pri razkladanju hlovov se je za- valil uradniku OUZD Oskarju Gorniku na nogo hlov in mu jo zmečkal. Prepeljali so ga v bol- nico.

Zadruga Pohorski dom je imela v torek zve- čer svoj redni obćni zbor. Odbor za letošnje leto tvorijo predsednik Franjo Rodošek, podpredsed- nik Anton Brandner, gospodarja Franc Bezljaj in Anton Vončina, tajnik Jože Gorup, predsed- nik nadzorstva Jože Barle. Obširneje poročilo o poteku obćnega zbora bomo še prinesli.

△ Narodno gledališče. V četrtak, 9. maja ob 20. uri Rasbergerjeva opereta Prebrisani Amor. Red C. Znižane cene.

△ Kino Union. Vesela opereta »Suzana« z Li- lian Harvey.

△ V nedeljo zopet tombola! Priredi jo mari- borsko slovensko žensko društvo. Čisti dobiček je namenjen otroški počitniški koloniji v Smart- nem. Med stotinami lepimi dobitki je tudi mnogo ročnih del, kar je povečuje zanimanje za tom- bolo. Dobitki so razstavljeni v izložbah trdnice »Weka« na Aleksandrovi cesti.

△ Nadaljevanje prvenstvenega boja. V nede- ljo, 12. t. m. bo na igrišču Železničarja zanimi- va nogometna tekma za podsavezno prvenstvo med SK Železničarjem in CSK iz Čakovca.

△ Dvojni jubilej je praznoval preteklo nede- ljo znani pekovski mojster Ivan Glas v Studen- cih pri Mariboru. Tega dne je preteklo 25 let od poroke in enako število let, odkar izvršuje pekovski obrt. Cerkvena slavnost je bila v mag- dalenski cerkvi, kjer je na koro zapel splitski operni pevec Ante Kragić Schubertovo »Ave Marija«. Kot poročni priči sta bila predsednik pekovskega združenja g. Ivan Horvat in mari- borski trgovec g. Alojz Kovač. Jubilatoma naše čestitke!

△ Petrov blagor. Ravnatelj Franjo Drozg je vlovil v takozvanem Repičevem potoku pri Sel- nici ogromno postrv, ki je tehtala nič manj kot 120 kg.

△ Gnusno posilstvo. V Devici Mariji v Pušča- vi je doslej še neizsledeni mlajši možki na grd način storil silo komaj 13 letni Angeli Janžeko- vičevi. Ko se je deklica proti večeru vracala domov, jo je na samotnem kraju ustavil mlajši možki. Ko se Angela zanj ni zmenila, ji je pri- čel groziti z nožem, končno pa jo je zavlekel v gozd, kjer jo je na brutalen način onečastil. Zvečer so ljudje našli Angelo in jo spravili do- mov, kjer so pa morali poklicati zdravnika. Za brezvestnostjo poizvedujejo orožniki.

△ V smrti zaradi bolezni. 29 letni trgovski pomočnik Herman Koletnik je že dalje časa bo- lehal za jetiko. Ko je prišel do spoznanja, da ne bo nikoli več zdrav, ga je to tako potrla, da je segel po samokresu in si pogol v sence kroglo. Poklicani reševalci so prišli takoj na njegov dom v Novi vasi, vendar mu ni bilo mogoče več pomagati. Koletnik je kmalu po strašnem dejanju umrl.

Dve aretaciji zaradi umora Emila Krištofa

Luče, 8. maja. Ze v poročilu o tragični smrti nesrečnega gozdarja E. Krištofa v Lučah smo omenili, da bodo, po vseh znakih sodeč, storilci v kratkem v rokah oblasti. Vnetemu zasledovanju oro- žništva v Lučah se je to tudi res naglo posre- čilo. Ze v torek popoldne ob 15. je orožništvo prijelo hlapca Aleša Molčnika iz Podveze in kmetskega sina Al. Robnika s Podvolovljaka v obćini Luče. Več znakov, zlasti pa okolnost, da je Robnik ranjen na levi roki, oba areti- ranca tako močno obremenjuje, da ju je oro- žništvo danes ob 13 izročilo sreskemu sodišču v Gorjem gradu. Oba aretiranca sta po dalj- šem oklevanju zločin priznala. Robnika, ki je kot divji lovec iztikal za petelinom, je gozdar Krištof slučajno opazil. Pregnati ga je hotel s strelom in ga pri tem ranil v levo roko. Robnik je pomeril in Krištofa smrtno zadel.

Slovenska Bistrica

Slovenska Bistrica je dobila v nedeljo prvič slovenskega državnozbornskega poslanca — do- mačina g. Vinka Gornjaka. Novi poslanec je mož poštenjak iz stare zavedne slovenske hiše, priznan kmetijski strokovnjak in organizator. Da uživa zaupanje med narodom, so lepo po- kazali že njegovi volini shodi. Nedeljski uspeh je toliko bolj razveseljiv, ker pomeni zlasti za tuk. mesto zmago onih, ki čutijo pošteno, slo- vensko in jugoslovansko. Tudi spontane manife- stacije, ki jih je priredilo mesto z okolico nove- mu poslancu ob izvolitvi dokazujejo dobro voljo, da začnemo s skupnim delom in novem duhu novo dobo. G. poslancu pa želimo obilo uspehov v dobrobit vsega sreza.

Šmarnice

S pomladnim prebujenjem se vsak večer ogla- se zvonovi, ki vabijo k šmarniški pobožnosti. Po vseh cerkvah so Marijini oltarji okrašeni s cvet- jem in zelenjem. V trumah hite pobožne ma- mice, starke, mladina in deca, pa vrste resnih mož v cerkev. Nekaj lepega, nekaj toplega je v tem in mitos o Materi-Devici, kraljici majnika, navdaja srca z nežnostjo, ki je v vsakdanjem vrvežu skoraj umrla. Mali in ponižani, betežni in zaskrbljeni gredo ljudje po hrumečih ulicah. Kakor bi se umikali svetu, hite v mistični so- mrak med visokim zidovjem. V pesmi in pro- nji utripajo potem iz stotero sre vse tiste male skrivnosti, bolesti in radosti, ki zanje nima več smisla vrveči svet. In skrbne ženske in zgovo- na dekletca ugrabljajo za vsak dan sproti, kam pojdejo drevi: k frančiškonom ali k nunam, v Križanke ali v Senklavž, v Trnovo ali v Sent- jakob. Sredi mesta in po mestu razprežen vsa- ja svet zase. To je svet mistične zamaknenosti, neumrljiva romantika sredi hladne sodobne stvarnosti.

Tudi doma oživi ta svet. Tu v veži, tam v sta- novanjski sobi brli luč pred Marijinim kipom, ki ga krasi cvetje in zelenje. In bolj ko je dom boren in ubog, bolj vneto skrbi zvesta roka za vedno sveže cvetje. Saj je vendar tako lepo, biti včasih s svojim Bogom sam in imeti pred seboj posrednost, ki vse razume in vse odpusti. Taval si kdove kod, življenje te je pahnilo sem ali tja, blato si grazil do kolen, da so že omagovale noge. Zdaj je vsega tega konec. Srce je kriknilo in Devica-mati ga sliši. Ob svitu večne luči se med cvetjem in zelenjem pomenkuje z njo.

To so šmarnice. Take so v mestu, take po de- želi, kjer pod vsako streho zdaj med cvetjem kraljuje Marija. Na vrteh rasti cvetje in zelenje, po domovih tajne mladih src. In stare rane, ož, čisto majhne rane, se celijo ob smehljaju majni- ške kraljice. V srca lije uteha, življenje, po- mlad: diih šmarnice, ki po prisojah nastavljajo cvet.

Napredovanje in premestitve

Postavljen je za načelnika za agrarno re- formo in za agrarne gospodarske zadeve v kmetijskem ministrstvu dr. Josip Sokolič, in- spektor istega ministrstva za načelnika od- delka za veterinarstvo v kmetijskem minist- rstvu pa dr. Ljubomir Mladenović, inspektor.

V ljubljanski tobačni tovarni so napredo- vali v VIII. skupino: Oblak Martin, Policar Dragotin in v IX. skupino Novak Alojzij.

Premeščenja

Premeščen je Hladnik Leopold šol. upravi- telj iz Starega trga v Cerknico. Razveljavljen je ukaz, s katerim je bila premeščena Trdina Jožica, učiteljica mešč. šole in dodeljena na učiteljske v Ljubljani. Premeščena je Baraga Ana z meščanske šole v Zvorniku na meščan- sko šolo v Doboj in Martine Milica z moške meščanske šole v Mariboru na II. žensko me- ščansko šolo v Mariboru.

Premeščen je podpreglednik finančne kon- trole Dragišić Franjo iz Zagreba na glavni oddelek finančne kontrole v Murski Soboti. Po potrebi službe je prestavljen Rudolf Uranič, podpreglednik finančne kontrole, z glavnega oddelka na glavni finančni oddelek v Mari- boru.

Napredovanja profesorjev in učiteljev

Beograd, 8. maja b. Napredovali so v IV. skupino 1. stopnje profesor drž. realne gim- nazije v Kranju Kambič Mihael in Zoran Kranjec, prof. II. moške realne gimnazije v Beogradu. V IV. skupino 2. stopnje Korbar Franc, prof. realne gimnazije v Kranju in dr. Gregor Žerjav, prof. na učiteljsku v Ljub- ljani. V V. skupino prof. Kolar Ivan. V VI. skupino Ivo Oblak, predmetni učitelj na re- alni gimnaziji v Kotoru, Žagar Otakar, pred- metni učitelj na realni gimnaziji v Kranju, Štibar Ljudmila, predmetna učiteljica na I. realni gimnaziji v Ljubljani. V VII. skupino dr. Pavel Blaznik, prof. na realni gimnaziji v Celju, Pahajnar Vlasta, profesor na realni gimnaziji v Starem Bečuju in dr. Hribar Mir- ko, prof. na III. realni gimnaziji v Ljubljani, Drago Roškar, predmetni učitelj realne gimna- zije v Koprivnici in Hvala Marija, prof. na realni gimnaziji v Murski Soboti.

V V. položajno skupino so napredovali učitelji Šeme Anton, v Ljubljani, Šijanec Anto- nija v Radvanju pri Mariboru, Kumar Ru- dolf v Starem trgu pri Ložu, Arko Lavoslav, Maribor, Erker Franc, Stopiče pri Novem mestu.

V VI. skupino sta napredovala Čotar Ma- rija, Moravče in Komar Ljudevit, Ponikva. (Za pravilnost imen ne moremo prevzeti nobenega jamstva. — Op. ur.)

Pavle Cvenkelj je bil vedno velik šalji-vec in je tudi sedaj Mariborčane seveda samo potegnil kar tako za šalo. Pripev-duje tudi, da je prav krepko in na zelo zanimiv način več mesecev vlekel tudi uglednega pridobitnika. Kadar je bilo treba, se je izdajal za uglednega politika in novinarja ter dokazeval, da so uvodni članki »Slovenca« s šifro »drinc« njegovi. Mariborčani pripovedujejo tudi o usodi vložne knjižice neke natakrice. Po vseh gostilnah in kavarnah, seveda pa tudi po budoarjih elegantnih Mariborčank in na promenadi je polno govorice o kavalirju, ki je spet osrečil Maribor

Odmevi

O italijanski ekspanziji je pred kratkim zapisal rimski list »La Gazzetta del Mezzogiorno« mod drugim tudi te-le značilne besede: »Ni in ne sme biti nobenega dvoma, da se Italija mora širiti. Toda, kam naj se širi? Samo proti vzhodu, kajti na zapad se širi več ne more, ker obstoje tam že urejene in opredeljene države, ki Italijo spoštujejo. V Orientu pa je Italija na vse načine zainteresirana. Imeti moramo pred očmi tako preteklost kakor sedanjost. Italija je zainteresirana v Orientu že zaradi svoje ne preveč razveseljive geografske lege in zaradi svojega ne preveč velikega ozemlja. Poglejmo pa, kako malo obljubena je n. pr. Anatolija. Ta zemlja bi lahko imela in preživela 50 milijonov prebivalcev, a jih nima danes niti 6 milijonov. Mi imamo pravico, da se pečemo z Levantom, tako iz geografskih, ekonomskih in finančnih, kakor tudi kulturnih ozirov. Italija ima za seboj 2000 let življenja. Značke te Italije je postavil Rim na vseh straneh sveta. Ti znaki so levi Sv. Marka. Naše pomorske republike so posejale te svoje znake in mi smo danes navezani na Orient še več ko samo po teh zgodovinskih tradicijah. Usoda Italije je vezana na Sredozemsko morje. Toda Italija mora obenem širiti latinsko civilizacijo med narodi nižje civilizacije. Fašistična politika se je odločno obrnila k ekspanziji proti vzhodu. Z mnogimi državami, ki jih varujemo pred močnejšimi državami, smo sklenili prijateljstvo. Znani so rezultati naše politike. Danes so pod sfero našega upliva Albanija, Turčija (!), Rumunija (!), Madjarska, Grčija (!), Bolgarija in Avstrija. Danes sta Libija in Rodos v naših rokah, naša trgovska mornarica pa ima monopol v Egejskem in Črnem morju. Mi vemo, kaj hočemo na vzhodu. Zveza med Italijo in Turčijo ni prinesla onega, kar smo želeli, to pa v sled prirojenega nezaupanja turškega naroda napram vsemu, kar je tuje. Toda gospodarska penetracija je v Turčiji že pričela in za njo bo prišla še penetracija italijanske delovne moči. K temu nam bo zelo pripomogla okolnost, da imamo v svoji posesti otok Rodos, ki ni nikakoli kolonija, marveč prava italijanska oblast, ki ji pripadajo posebne politične naloge in posebna politična funkcija. List naševa še druge cilje italijanske ekspanzije in navaja n. pr. Sirijo, Palestino, Libanon, Mezopotamijo in severa Afrike, kjer da čaka Italijo še prav posebna »kulturna misija«. Tu se italijanski ekspanziji obvarjavajo novi horizonti, tu so bogate in še neizkoriščene zemlje, ki jih mora italijanski narod izkoristiti.

Prasli list »Prager Presse« z dne 5. t. m. piše na uvodnem mestu: »Ni krivda ne Francije ne Rusije in seveda še manj Čkoslovaške, če ni bilo do sedaj mogoče ustvariti pogojev za realizacijo vzhodnega pakta v vsem njegovem prvotno zamišljenem obsegu in če je predhodno k izvedbi njegovih glavnih zamisli prišlo samo v obliki bilateralnih paktov, katerih prvi je baš pakt, sklenjen med Francijo in Sovjetsko Rusijo. Okoliščina, da evropska Francija in sovjetska Rusija postavljata osnove realne mirovne organizacije v vzhodni Evropi, daje tej organizaciji močno in trajno ogrodje. Pot k nadaljnji izpolnitvi te organizacije ostaja odprta seveda vsem državam, s katerimi je načrt vzhodnega pakta računat, torej tudi Poljski, tudi Nemčiji in tudi baltiskim državam, kakor tudi, seveda, Čkoslovaški. Čkoslovaška se bo te poti tudi oprijela in bo Franciji popolnoma sledila tudi v sklenitvi pogodbe s sovjetsko Rusijo, ne da bi s tem proti komurkoli obrnila svojo ost. Tako bo izpolnjen sistem prijateljskih pogodb, ki vežejo Čkoslovaško na eni strani z Malo antanto, na drugi strani pa s Francijo. In tako bosta mir in red v celi srednji in vzhodni Evropi še bolj utrjena.

Kultura

Baletni večer Mie Čorak in Antona Vujanica

Umetniške panoge so različne; ena je ples. In vsi smo edini, da je resničen ples tudi prava umetnost. A nobena umetnost ni tako nerazumljiva, kakor ravno plesna, pri nobeni umetnosti ne najdemo toliko neresnega, toliko neresničnega, kakor ravno v plesni. Plesna umetnost nam lahko mnogo nudi, a ravno pri plesu tako težko razločujemo pristno od narejenega — in mnogokrat sprejmemo kot čisto zlato vse, kar se svetli. Morda zato, ker je ples prav za prav najmlajša med umetnostmi, ali pa zato, ker je najstarejša? Ali pa — ker tako težko izrečemo kritiko o stvari, katero premalo poznamo. A kritičen čut moramo vendar imeti. Zakaj poročamo o sliki, o njenem izrazu, barvi, kompoziciji? Zakaj ne priznamo slikarstvu onemu, ki se je naučil risati in skicirati čedne pokrajine, na katerih razločimo oblak na nebu? Tudi ni skladatelj oni, ki zna pri kompoziciji nanizati noto k noti. In tako pri kiparju in pri vseh drugih umetnostih.

In pri plesu? Ali zadostuje, da zna plesalka

Jugoslovansko-čkoslovaška liga v Ljubljani

Ljubljana, 7. maja.

Včeraj zvečer je bil 14. občni zbor izredno agilne JČ lige, ki je izkazal mnogo intenzivnega dela, da se praktična vzajemnost med nami in bratskim čkoslovaškim narodom ne samo obvaruje na doseženi stopnji, temveč še razširi na najširše vrste bratskih narodov.

Občni zbor, katerega je vodil predsednik g. dr. Egon Staré in kateremu so poleg delegatov iz Maribora, Ptuj in Kranja prisostvovali tudi čkoslovaški konzul g. ing. Josip Ševčík, prof. Tine Debeljak za Poljsko društvo v Ljubljani in g. dr. Švigelj za Hubadovo župo, se je pred obračunom z letnim poročilom spomnil predvsem smrti našega Viteškega kralja. V smislu zadnjih besed, ki jih je izrekel Blagopokojni kralj umirajoč v svojem neizmerenem rodoljubju »Čuvajte Jugoslavijo«, je gospod predsednik pozval članstvo na krepko in odločno delo za blagor, procvit in veličino kraljevine Jugoslavije in vseh Jugoslovancev, bratske republike Čkoslovaške in vseh slovanskih narodov in držav.

Občni zbor pa je bil povezan še z intimno svečanostjo, s poklonitvijo častnega članstva bivšemu predsedniku lige g. Rastu Pustoslemšku, ki je posvetil vse svoje delo, vso svojo ljubezen in vse svoje moči za to, da je propagiral bratsko zbliznanje med jugoslovanskim in čkoslovaškim narodom. Poklonjen mu je bil krasen portret, odlično delo našega umetnika gospoda prof. Ivana Vavpotiča.

Pravo svečano razpoloženje pa je zavladalo v dvorani, ko je čkoslovaški konzul gospod

ing. Ševčík podelil trem članom lige, g. Franu Govekarju, dr. Rudolhu Krivicu in dr. Franu Minašu visoka odlikovanja, red belega orla 4. stopnje, s katerimi je častitljivi prezident bratske republike čkoslovaške odlikoval ime-novane za njih veliko kulturno delo, ki so ga izvršili na polju zbliznanja bratskega čkoslovaškega in jugoslovanskega naroda. Gospod dr. Staré se je v imenu celokupnega odbora in članstva lige pridružil iskrenim čestitkam gospoda ing. Ševčika in izrekel slavljencem pri-srčne, tople, prijateljske in bratske čestitke. Za visoka odlikovanja se je zahvalil gospod dr. Krivic, ki je v imenu odlikovancev podprl svojo globoko občuteno zahvalo z zagotovilom, da se zaveda, da sprejema z redom tudi dolžnost, da vztraja on in vsi na poti, ki so jo v mladih letih začeli.

Sledila je bilanca in letno poročilo o delovanju JČ lige v Ljubljani, ki izkazuje marljivo in neumorno delo za poglobljanje medsebojnih stikov bratskih držav, pri katerem so sodelovali požrtvovalno vsi odborniki. Odboru je bila dana razrešnica, pri volitvah pa so bili izvoljeni isti odborniki.

Temu občnemu zboru je sledil občni zbor izvršilnega odbora JČ. lig dravske banovine, ki je izvoljen v sklep za neomajno delo, da pride končno v resnici do čim ožjega prijateljskega zbliznanja obeh bratskih narodov, posebno pa da se kulturna deklaracija spremeni v kulturno konvencijo. Novoizvoljeni odbor je razširjen z izvolitvijo prof. Ovna, prof. Simona Dolarja in prof. Pavliniča.

Sport

BSK igra v Sofiji s kompletno reprezentanco Bolgarije 1 : 1 (1 : 1)

Pred 8000 gledalci je igral beograjski BSK na igrišču »Levskega« nekako trening tekmo z reprezentanco Bolgarije. Bolgari so v tej tekmi preizkušali svoje moštvo, ki bo zastopalo Bolgarijo na letošnji Balkanijadi. BSK je nastopil v drugem polčasu v svoji običajni postavi, Bolgari pa takole: Savov, Harapijan, Janakijev — Efreinov, Iljiev, Kovačev — Kostov, Angelov, Stojčev, Kocev, Jordanov.

V začetku igre so bili Bolgari v precejšnji premoči in pridejo Beograjčani le bolj redko pred nasprotni gol. Polagoma pa se BSK znajde in v 12 minutih neubranljivo zabije Božović po centru Glišovića, ki je igral v prvem polčasu na desnem krilu. Toda že 2 minuti nato izenači Kocev. Sedaj Bolgari močno pritisnejo, toda beki BSK-a so vedno na mestu. Sploh se igrala obramba gostov odlično, posebno Radovanović.

V drugem polčasu Bolgari stalno bodreni od publike ostro napadajo, toda odlična obramba gostov sigurno čisti. Sploh se je odigral drugi del igre v rahli premoči Bolgarov, ki so igrali z velikim elanom in požrtvovalnostjo. S sodnikom g. Rusevom pa Beograjčani niso bili zadovoljni.

K obema novima rekordoma

Prejšnji teden smo na kratko javili, da je izboljšal v Magdeburgu Nemec Schröder svetovni rekord v disku od 52'42 m na 53'10 m. Prinašamo tabelo, ki nam kaže razvoj te discipline v zadnjih desetih letih.

1925 Hartranft (U. S. A.)	47'89 m
1926 Honser (U. S. A.)	48'62 m
1928 Hoffmeister (Nemčija)	48'77 m
1929 Stenrud (Norveška)	49'19 m
1930 Krenz (U. S. A.)	49'90 m
1930 Jessup (U. S. A.)	51'73 m
1934 Anderson (Švedska)	52'42 m
1935 Schröder (Nemčija)	53'10 m

Z ozirom na novi rekord v skoku ob palici, ki ga je v St. Barbari (Kalifornija) postavil American Graber s 4'40 m, nas bo pa tabela poučila, kako je bilo potrebnih približno 70 let, da se je ta rekord zvišal za skoro 1½ metra.

1866 Wheeler (Anglija)	3'04 m
1868 Mitchell (Anglija)	3'21 m
1877 Kayll (Anglija)	3'37 m
1879 T. Ray (Anglija)	3'42 m
1886 T. Ray (Anglija)	3'52 m
1888 T. Ray (Anglija)	3'56 m
1889 Clapp (Amerika)	3'63 m
1905 Gonder (Francija)	3'74 m
1908 Dray (Amerika)	3'89 m
1912 Gardner (Amerika)	3'98 m
1912 Wright (Amerika)	4'01 m
1920 Fos (Amerika)	4'09 m
1922 Hoff (Norveška)	4'12 m
1923 Hoff (Norveška)	4'20 m
1925 Hoff (Norveška)	4'25 m
1927 Carr (Amerika)	4'26 m
1930 Barns (Amerika)	4'30 m
1932 Miller (Amerika)	4'31 m
1933 Graber (Amerika)	4'34 m
1935 Graber (Amerika)	4'40 m

Prvi poraz Ircev.

V Bazlu je izgubila pred 25.000 gledalci, reprezentanca svobodne države Irske, svojo prvo tekmo na kontinentu proti Švici z 0 : 1 (0 : 0). Gol je padel iz enajstmetrovke. Igra ni bila na posebni višini; Irski so bili prav dobri le v defenzivi, startu in v igri z glavo.

Manchester City : F. C. Rapid 5 : 3 (2 : 2)

V dunajskem stadionu je včeraj zmagal Manchester City nad letošnjim avstrijskim prvakom s 5 : 3. Angleži so igrali odlično. Gledalcev 30.000.

Pariz, 7. maja. Na sinočnji seji izvršnega odbora mednarodne boksarske zveze so od-vzeli Maksu Baeru naslov svetovnega prvaka za težko kategorijo, ker je snoči ob 18. potekel rok, ki mu je bil postavljen, da brani svoj naslov proti boksarju Pierru Charlieju.

Dva nova plavalna rekorda

Francoski plavalec Cartonnnet je postavil v soboto v Parizu 2 nova svetovna rekorda. Najprej je potolkel svetovni rekord na 200 metrov prsno, ki je znašal do sedaj 2 min. 42'4 sek., in plaval 2 min. 39'6 sek.

Nato ap je izboljšal svoj lastni svetovni rekord na 200 yrdov prsno od 2 min. 25'4 sek. na 2 min. 25'2 sekunde.

Popravki.

V 17. številki našega lista z dne 7. maja 1935 smo prinesli poročilo o lahkoatlet-skem meetingu »Sloges«, ki se je vršil v nedeljo, dne 5. maja t. l.

Ni res, da je placement teka na 5000 m: 1. Bručan (Ilirija) 16:29 štiri petine; 2. Starman Ivan (Sloga) 16:41; 3. Srakar (Primorje).

Pač pa je placement naslednji: 1. Bručan (Ilirija) 16:29 štiri petine; 2. Starman Ivan (Sloga) 16:41; 3. Starman Lado (Ilirija) 17:30; 4. Srakar F. (Primorje) 17:54 štiri petine.

Koturški savez kraljevine Jugoslavije pod-savez Ljubljana obvešča vse včlanjene klube, da se vrši v nedeljo 12. maja skupni enodne-vni izlet v Kamniško Bistrico. Zbirališče z odhodom točno ob pol 8. uri zjutraj iz dvorišča go-stilne Kačič na Tyrševi cesti. Prijatelji kole-sarskega športa vabljeni. V slučaju slabega vre-mena se izlet preloži poznejši čas.

S. K. Železničar, kolesarska sekcija, obvešča vse člane sekcije, kakor tudi ostalo članstvo in prijatelje, da se vrši v nedeljo 12. maja kole-sarski izlet v Kamniško Bistrico. Zbirališče toč-no ob 1/4 8. uro na dvorišču gostilna Kačič, Tyr-ševa cesta.

Sokolstvo

V. Glavna skupščina Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

V nedeljo 12. t. m. bo v prostorih Sa-veza nabavljajnih zadrug državnih name-ščenecv v Beogradu V. glavna Skupščina Saveza SKJ, Dnevni red skupščine je tale: 1. poročila saveznih funkcionarjev, 2. predlogi uprave Saveza SKJ, 3. določitev višine saveznega prispevka za društva, 4. nujni predlogi, 5. predlogi za prireditve vse-sokolskih in saveznih zletov, 6. predlog za imenovanje nove savezne uprave, 7. poro-čilo nadzornega odbora. Začetek glavne skupščine točno ob 10. uri dopoldne.

Pred glavno skupščino bodo: v sredo, dne 8. t. m. seja izvršnega odbora SSKJ, v četrtek, dne 9. t. m. zborovanje župnih starost, v petek, dne 10. t. m. seja plenuma uprave SSKJ, v soboto, dne 11. t. m. za-upni sestanek za glavno skupščino. Uprava SSKJ je izdala za glavno skupščino izčrpno poročilo v obliki brošure, iz katere je raz-vidno ogromno delo, ki ga je naše Sokol-stvo izvršilo v lanskem letu. Glavne skup-ščine se bo udeležilo 173 delegatov iz 25 žup našega saveza. Na skupščino so vab-ljene tudi vse sokolske organizacije, včla-njene v Zvezi Slovanskega Sokolstva.

Želimo glavni skupščini kar največjih in najbolj uspehov. O poteku glavne skup-ščine bomo poročali. Zdravo!

Sokolici, list za sokolski naraščaj (4. štev.) je izšla te dni. — Uvodoma se brat urednik spominja polletne tragične smrti Viteškega kralja Aleksandra I Zedinitelja, nakar sledijo članki sotrudnikov širom na-še kraljevine, zlasti lep je prispevek Ivana Albrehta, »Brat iz Korotana«, ki se bo nadaljeval v prihodnjih številkah. Obilo je pesmic najrazličnejše vsebine, ki bodo slu-žile našim edincem ob državnih in na-rodnih praznikih. Zanimivi so sestavki na-raščajnikov, ki sami pišejo v svoje glasilo in glasnik s poročili iz društev in čet. Naše -brat su otvorenizodo od a[?]njaj ekspozos nek br. Lojzeta Kovača »Zgodovinski raz-voj lutkovne umetnosti«. Sokolici narašča-ju prav toplo priporočamo, saj stane letno le Din 20. Segajte pridno po njem!

dobro vreči noge, da zna pravilno stati na prstih, da vrti piruete in se pri tem ljubko smehlja? Ali je to že umetnost? In vendar ima ples med umetnostmi gotovo največ izraznih možnosti, saj govori vsa čustva, vse sanje, vso pravilnost in resničnost. Saj pozna ples vse variante od lahke diha do teže zemeljske povezanosti.

Program baletnega večera je bil razdeljen na tri dele, vsi plesi so bili tehnično izvrstno po-dani, plesalca razpolagata z vso fineso baletne gracije in očitujeta sijajno šolanost. Najmočnejši vtis je zapustil Baranovičev »Svatovac«, v ko-reografiji Margarete Fromanove, ki je bil go-tovo tudi najbolj mladostno svež in je vplival zlasti v svoji preprostosti. Spremljavo je oskr-bel naš operni orkester pod vodstvom gospoda dirigenta Neffata. Občinstvo je plesalce spre-jelo z iskrenim odobravanjem.

Naša pesem v Franciji

Pariz, začetkom maja.

Jugosl. pevsko družina »Jadranc« v Parizu si je pridobila v tukajšnjih krogih odlično glas-beno reputacijo. Imeli smo obilo prilike, da spoznamo njeno delovanje za propagando na-šega imena sploh, posebej pa še jugoslovanske glasbe. Kdor ve, da v Parizu nimamo velike izbire, ta bo šele lahko pravilno ocenil zasluge vodje tega mojstrskega zbora našega mladega

in nadarjenega dirigenta G. Sijanica iz Mari-bora, »Jadranc« solisti g. Josip Papo, gospa Grlica Pač in ga. Jelaca so zaslužili laskavo priznanje francoskega tiska, ki jih označuje za umetnike najboljših kakovosti. Ustanovitelj in predsednik, duša našega »Jadrana« g. prof. dr. Al. Arnaudović, ki je sicer šef prosvetnega od-delka, ima največ zaslug za to, da društvo vzleže gmotnim neprilikam lahko uspeva in deluje.

Mesec april je bil kakor ves posvečen Jugo-slaviji. Pri pomenu za blagopok. kraljem Ale-ksandrom in pri drugih manifestacijah fran-cosko-jugoslovanskega prijateljstva je nastopil tudi »Jadranc«. Tako na koncertih v Chateau-Thierry-u, Nancy-u, Chateauroux-u in v Le Blanc-u. Zadnjega je posetil tudi naš poslanik g. dr. M. Spalajković. Dalje na koncertu o pri-liki svetosavske proslave na Sorbonni, posebno pa na koncertu s slavno filharmonijo iz Chateau-Thierry-a, kjer je sodelovalo 80 god-benikov in ga je tudi oddajal radio. Ta koncert v velikem amfiteatru Sorbonne je bil vprav glasbena senzacija za Pariz in za Francijo sploh. Z vidnim uspehom je nastopal naš »Jadranc« na dan zbiranja prispevkov za spo-menik kraljema Petru Osvoboditelju in Ale-ksandru Zedinitelju, nekoliko prej pa v radiu Tour-Eiffel, kjer so se odlikovali zlasti »Jadra-novic« solisti ga. Pačeva in g. Papo. I. U.

—k V času obiskanja. V dramskem gleda-lišču so že v polnem teku vaje za Gregorinovo pasionsko dramo »V času obiskanja«, ki bo še ta teden doživela krstno predstavo. Gregori-nova drama je posebno zanimiva zato, ker ne slika samo Jezusovega poslednjega časa in nje-gove smrti, ampak, ker je zajel avtor vse na-stroj tedanjega časa, razmere, ki so vladale takrat, ko je prišel Jezus oznanjati svoj novi nauk. Gregorin je v svoji drami podal v kratkih in značilnih scenah socialno in poli-tično obiležje one dobe, v kateri se je rodil Kristusov nauk kot posledica neznošnih raz-mer, ki so nastale zaradi trenja treh svetov: fantastičnega židovskega, kateremu na čelu so bili tempeljski duhovniki in farizeji, ki so iz-rabljali ljudstvo, ki je trpelo pod njihovim pri-tiskom in pod pritiskom ošabnih Rimljanov, ki so gospodovali med deželo. Nazorno podaja pi-satelj, kako so hoteli izrabiti duhovniki in farizeji Jezusa in množice, ki so se mu priklju-čile, kot pomoč zoper rimski javem, toda ko so videli, da je njihov up zaman so naperili sod-bo zoper Jezusa, ter ga obsodili na smrt. — Opozarjamo naše občinstvo na to dramo, za katero je komponiral glasbo g. prof. Matija Tome.

Čitajte in razširjajte
»Glas naroda«!

Naše vinogradništvo

(Konec.)

Vinogradnik bi moral posvečati večjo pozornost kletarstvu, zlasti na Dolenjskem in v Beli krajini. Kdor hoče imeti zdravo vino, mora paziti na posodo. Plesnivi, zatohli sodi pokvari tudi najboljšo pijačo. V napoli praznih sodih se razvija v vinu kan, očetni cik in zavrelka. Z gnilih, neizsluzenim grozdem se kvari tudi zdrav pridelek. Vsako leto se ponavljajo iste napake. Domačin se privadi na plesniv okus, nakanasto in cikasto vino in ne razume, da poznavalec tako vino odklanja in da ga kletarski nadzornik, ker je zdravju škodljivo, odstrani iz prometa. Na ta način vinogradnik po nemarnem uničuje lastno imetje in sloves svojega pridelka.

Da bi se omejila prodaja mošta od kadi po preniknih cenah in preprečilo kvarenje vina radi slabih kleti in nespretnega kletarstva, naj skušajo vinogradniki ustanoviti *produktivne vinarske zadruge*, kjer naj skupno predelajo grozdje v mošt in vino ter skupno prodajo enotne tipe vina po boljših cenah.

Zadnje čase postaja čedalje bolj pereče vprašanje *uvoza poceni vina* iz Dunavske, Primorske in Moravske banovine. Zaradi majhnega pridelka in relativno visokih cen domačega vina, se je zadnje leto uvoz vina iz drugih banovin zelo povečal in je v mnogih konsumnih centrih celo izpodrinil domače vino. Ker sta bili obe zadnji letini v Dravski banovini zelo pičli, se posledice tega uvoza letos še niso pokazale v pravem obsegu, četudi se množe pritožbe vinogradnikov, da niti svojih dokaj malih zalog ne morejo predati po dovoljni ceni. Letos pa pričakujemo obilno trgatve, ker je nastavek bogat in je trta dobro prezimila. Omeniti moramo, da še nimamo zanesljivih poročil o posledicah slane. Treba bo že sedaj skrbeti, da ne bo v jeseni prav siromašen vinogradnik prisiljen prodati svoje vino za vsako ceno. Napačno je naziranje, da lahko banska uprava ali kletarski nadzorniki preprečijo konkurenco ali celo uvoz cenejšega vina iz drugih banovin. Res so ta vina včasih zelo šibka in brez vsakega okusa, prazna in pusta, vendar so v smislu vinskega zakona pristna, ker so narejena iz grozdja sicer slabih ali vendar domačih bogatorodečih trt, kakor sta n. pr. Dinka in Slankamenka. Pri producentu se dobé ta vina že od Din 1-25 naprej. Kdor le malo računa, bo prišel takoj do zaključka, da se pri taki ceni ponarejanje vina pri producentu sploh ne izplača. Sladkor in alkohol sta v ta namen predraga, a vode tako vino ne prenaša. Zato je resničen izrek znanega dalmatinskega vinarskega strokovnjaka Bobanovića, da je postalo *grozdje najcenejši surogat za izdelavo vina*. — V lastni državi pa tudi posamezne banovine ne smejo ovirati uvoza blaga iz ostalih banovin, ker bi prizadele banovine takoj odgovorile z enakimi ukrepi glede uvoza blaga iz naših krajev. Tudi je svobodna trgovina v državi osnovni princip, ki se ne da tako lahko pogaziti. Zato morajo vinogradniki sami voditi borbo za svoje interese v svojih strokovnih organizacijah vsaj tako dolgo, dokler ne bo te naloge vsaj deloma prevzel vinarski odsek bodoče Kmetijske zbornice. Slovensko vinogradništvo predstavlja danes Vinarsko društvo in Kmetijska družba. Žal pa šteje Vinarsko društvo tako malo članov, da svoje naloge ne more opravljati tako, kakor bi bilo želeli. Vinogradniki nimajo zanj pravega zanimanja,

posledica pa je splošno mrtvilo. Delo v *Vinarskem društvu* je treba zopet poživiti in razgibati ter ga dvigniti na ono stopnjo intenzivnosti, ki je vladala v letih 1927-1930., ko je društveno glasilo »Naše gorice« res dostojno reprezentiralo vinogradništvo Dravske banovine in se uspešno borilo za njegove težnje. Zato, vinogradniki, posnemajte agilne sadjarje, pristopajte k svojemu društvu in omogočite vodstvu, da bo izpolnilo svoje naloge in načrte v Vašo korist.

Vinogradniki v svojih organizacijah morajo sami vzeti v roke pereče vprašanje *prodaje svojega pridelka in obrambe pred uničujočo konkurenco cenejšega vina*.

V poslovnem življenju je danes velik del uspeha odvisen od organizacije in solidnosti poslovanja, v veliki meri pa tudi od reklame. Slovensko vino ima v primeri z ostalimi vini velike prednosti: odlikuje se po svoji cvetici, polnem okusu in celotni harmoniji, ne povzroča glavobola, tudi ni podvrženo raznim vinskiim boleznim v taki meri, kakor druga vina. Vse te lastnosti lahko spretna reklama primerno izrazi ter razširi sloves in s tem potrošnje našega kvalitetnega vina po vsej državi. Vinogradniki naj bi posnemali tudi agilnost Dalmatincev in organizirali vinsko trgovino z domačim vinom v vseh konsumnih centrih Dravske banovine, pa tudi izven nje. Vem, da vlada v tem pogledu velika skepsa, ki pa ni na mestu, ker zahteva današnje poslovnost življenje v vseh področjih agilnost, vztrajnost in načrtno organizacijo. Enako bi se dalo organizirati tudi prodajo naših cenejših kislih vin v druge banovine za mešanje s tamkajšnjimi vini, ki vsebujejo preveliko kisline. Če je vinska trgovina tako mešana v Dravski banovini že davno sprejeta kot umestno, bi morali poskrbeti, da se uvede ta praksa tudi drugod, ker bo prines našega kislega vina znatno dvignila kvaliteto medlih cenejših vin in jih s svojo kislino tudi ohranila zdrava.

Še eno vprašanje je, ki se ponavlja: *vprašanje samorodnic*. Vedno na novo se javljajo glasovi, ki zahtevajo preklic prepovedi sajenj samorodnic, zlasti izabele. Taka zahteva je v Sloveniji neumestna in škodljiva. Dravska banovina je žrtvovala težke stotisočake za odstranjenje šmarnice, ki je povzročitelj premnogi pretepot in ubojstev. Niso pa samo higijenski in moralni razlogi, ki bi bili sami pač dovolj tehtni za prepoved samorodnic; odločilne važnosti je tudi gospodarska stran tega vprašanja. Samorodnice so razširjene danes največ v nevinorodnih legah Dunavske, Savske in Moravske banovine. Če bi se dovolilo sajenje samorodnic, četudi samo izabele, v naši banovini, bi se analogno moralo dovoliti sajenje otela v Banatu in hercemonta v Moravski banovini. Seveda bi to še bolj pritiskalo na cene na vinskem trgu, posledica pa bi bila še večje obubožanje naših vinogradnikov. Zato je iz moralnih, higijenskih in gospodarskih razlogov potrebno vztrajanje na *popolni odstranitvi samorodnic*.

Ko bo spadalo vprašanje samorodnic v preteklost in bo vlada sprejela predvideni *zakonski načrt, ki zabranjuje gojitev vinske trte v ravnini*, bo vprašanje vinske krize in rentabilnosti našega vinogradništva v dobrem delu rešeno in naše gorice bodo vztrajnemu vinogradniku zopet vir zadovoljstva in blagostanja. S. G.

Pomembna poljsko-jugoslovanska manifestacija v Lvovu

Otvoritev prve jugoslovanske vzorčne razstave

Iz Lvova poročajo, da se je tamkaj začela prva jugoslovanska vzorčna razstava v *gospodju trgovske in industrijske zbornice*. Pri svečani otvoritvi so bili navzoči zastopniki gospodarskih korporacij in predstavniki civilnih in vojaških oblasti. Prisotno je bilo tudi mnogo odličnega občinstva in političnih in kulturnih krogov.

Svečanost je otvoril z govorom predsednik industrijske zbornice v Lvovu in konzul kraljevine Jugoslavije g. Bronislav Visočinski, ki je imel kot predsednik poljsko-jugoslovanske zbornice največ zaslug za organiziranje prve jugoslovanske trgovinske izletniške razstave na Poljskem. V svojem govoru je poudarjal delovanje in razvoj zbornice in pri tem izrekel priznanje vsem, ki so si pridobili zasluge za pridobitev te razstave. Nato je govoril bivši rektor politehnike univ. prof. dr. Njemčicki in se v svojem govoru spominjal bratske solidarnosti med poljskim in jugoslovanskim narodom. V svojem govoru se je spomnil hude preizkušnje jugoslovanskega naroda, ki ga je tragična smrt blagopokojnega kralja-mučenika vrgla v globoko nacionalno žalost, pri kateri je iskreno sočustvoval tudi poljski narod. Nato je g. Njemčicki želel mlademu kralju Nj. Vel. Petru II. mnogo sreče in uspešna vladanja, potem je pa vojaška godba zasvirala jugoslovansko himno.

Za njim je govoril v poljščini o gospodarski politiki Jugoslavije v zvezi z gospo-

darskimi odnosi s Poljsko senator Milan Popović iz Beograda. Zbrano občinstvo ga je nagradilo z viharim ploskanjem.

Tajnik poljsko-jugoslovanskega gospodarskega odbora g. Vladimir Novaković je s konkretnimi statističnimi podatki orisal razvoj jugoslovanskega izvoza na Poljsko do danes.

S svečanosti so poslali pozdravni brzojavki jugoslovanskemu ministru za trgovino in industrijo dr. Vrbaniću in poljskemu trgovinskemu ministru dr. Rajhmanu.

Po tej svečanosti je pozdravil prisotne svetnik jugoslovanskega poslanstva v Varšavi g. Kulmer kot zastopnik jugoslovanskega poslanika in je v imenu poslanika dr. Lazarevića razstavo otvoril.

Te prve jugoslovanske razstave na Poljskem se je udeležilo mnogo razstavljalcev blaga, ki pride pred vsem v poštev za izvoz na Poljsko, pa doslej še ni bilo na poljskem tržišču dovolj znano. Takšno blago je n. pr. olivno olje, žveplo, rude (kakor magnezit, krom, boksit, antimon), dalje paprika, suho sadje itd. Poseben oddelek je bil posvečen narodnim vezeninam in ročnemu delu ter narodnim nošam. Tako je paviljon zelo učinkovito predstavljal to panogo jugoslovanskega dela.

Na razstavi je zbudila posebno pozornost plastično prikazana tisko-prometna propaganda Jugoslavije. Reči se sme, da ta razstava s slikami in grafičnimi načrti

ter reličnim zemljevidom Jugoslavije prav nič ne zaostaja za turistično propagando drugih držav. Razstavo je priredilo društvo Pušnik. Pozornost občinstva je posebno veljala našemu Jadranskemu morju.

Razstava vzorcev je predmet velike pozornosti ne samo poljskih uvoznikov, temveč tudi mnogostevilnih izletnikov, ki obiskujejo Jugoslavijo. Posebno pozornost za razstavo so pokazali konzuli zavezniških držav Romunije, Češkoslovaške in Francije, ki so si pozorno ogledali razstavljeno blago.

Smotri in cilji legije koroških borcev

Trbovlje, dne 29. aprila 1935.

Baš te dni je minilo eno leto, odkar je pokojni naš narodni junak general Rudolf Maister položil temelje naši novi narodni obrambni organizaciji Legije koroških borcev s tem, da je dal sedanjim vodilnim funkcionarjem glavnega odbora Legije idejne smernice. Pokojni general Maister je v svojem Mariboru pač prav dobro videl in čutil, da preti naši severni meji vedno večja nevarnost od nevdržno prodirajočega germanizma, zato je sklenil zbrati vse narodno-obrambne sile, jih združiti v enotno obrambno falango, ter se združeno zopet postaviti prodirajoči germanizaciji iz severa.

Izvršujoč poslednjo željo svojega nepozabnega vodje, pokojnega generala Maistra, stopajo koroški borci v zbor! Čim se je te dni ustanovila glavna Legija koroških borcev v Trbovljah, se že z vseh strani javljajo bivši koroški borci, tako Slovenci, kakor Srbi in Hrvati. Ker glavni odbor legije ne more hkratu na vsa številna vprašanja podrobno odgovarjati, pojasnjujemo, da je Legija koroških borcev strogo nadstrankarska, vsenarodna in izrazito narodno-obrambna organizacija, katere glavna naloga bo, da se bo z vso intenzivnostjo borila za enakopravnost naše narodne manjšine na Koroškem in nemške v Jugoslaviji.

V Legiji koroških borcev bomo v smislu pravih gojili tudi vojno tovarštvo in skušali združiti vse številne koroške borce. Pokojni general Maister je pa pri ustanav-

Razen te vzorčne razstave bo ves teden od 5. do 12. maja posvečen Jugoslaviji, njenemu gospodarskemu, kulturnemu in tujko prometnemu napredku. Predavalo bo več odličnih poznavalcev o naši državi in ljudeh, o zibelki kulture južnih Slovanov, o trgovini med Poljsko in Jugoslavijo in o potovanju po Jugoslaviji. Vse to bo nova manifestacija poljskega prijateljstva do Jugoslavije. Dosedanja praksa je pokazala, da so takšne prireditve mnogo pripomogle h gospodarskemu zbliznanju, ki bo koristilo tako Jugoslaviji kakor Poljski.

Iljanju Legije misli tudi na naraščaj. Tako je ustavil v osnutek pravih tudi določbo, da so poleg rednih koroških borcev lahko člani legije tudi vsi v jugosl. vojski odsluženi vojaki, čeravno se niso borili na Koroškem.

Ne smemo pa tudi pozabiti naših pokojnih tovarišev, ki so padli pred 16. in 17. leti v borbah za svobodo slovenske Koroške in sedaj snivajo večten sen v zibelki Slovenstva. Vsi kulturni narodi so že zbrali trupla in kosti svojih sinov širom evropskih bojišč, ter jim uredili skupna grobišča. Dasiravno pozno bomo skušali tudi mi urediti zapuščene grobove naših na Koroškem padlih tovarišev, ter jim po možnosti pripraviti dostojno skupno grobišče.

V ostanem bo delovala Legija koroških borcev tudi na prosvetnem, zdravstvenem, gospodarskem, socialnem in občem kulturnem preporodu in napredku našega naroda in navsezadnje bo pospeševala tudi razvoj slovanske solidarnosti, ki bo nekoč rešila iz tujine in združila vse Slovane v veliki slovanski zajednici.

Oni tovariši koroški borci, ki so pripravljani na podlagi gornjih smernic ustanoviti poverjenstva in krajevne odbore v posameznih krajih, naj javijo svoje naslove glavnemu odboru LKB v Trbovljah, kjer prejmejo pravila in detajlna navodila glede snovanja poverjenstev in krajevnih odborov. Glavno poverjenstvo za Ljubljano ter bivšo ljubljansko oblast je prevzel znani koroški borec tov. Dragoljub Milivojević, podpolkovnik v p. v Ljubljani, Aleksandrova cesta 16/I.

Radio

Četrtek, dne 9. maja.

Ljubljana: 12.00: Veseli zvoki iz raznih operet (plošče) — 12.45: Poročila — 13.00: Čas, vreme, obvestila — 13.20: Nekaj moderne glasbe na ploščah — 14.00: Vreme, borza, spored — 18.00: Ribniške in druge take (plošče) — 18.20: Slovensčina (dr. Kolarič) — 18.40: Čas, poročila, spored, obvestila — 19.00: Kmečki trio (Gregore, Nachförg, Stanko) — 19.30: Nac. ura — 20.00: Prenos iz Beograda — 21.30: Čas, poročila, vreme, spored — 22.00: V valčkovem taktu okoli sveta (Radijski orkester) — Beograd: 20.00: Klavirski koncert — 22.15: Prenos iz restavracije — Zagreb: 20.00: Prenos 50 izvedbe operete »Splitski akvareli« — Berlin: 19.00: Majski čar (pester spored) — 20.10: Zabavna glasba — 21.00: Nepozabne besede in melodije — Beromünster: 20.30: Radijski orkester — 21.00: Koncert orkestra — Bratislava: 19.30: Orkestralni koncert — 20.25: »Mala žena« (komedija) — Breslava: 21.00: Prišel je nazaj« (zvočna igra) — 22.30: Valčkova ura — 23.00: Sodobna glasba — Budimpešta: 20.15: Koncert budimpeštanskega orkestra — 23.10: Koncert jazz-orkestra — Frankfurt: 21.00: Strausov večer — 24.00 Orgelski koncert — Hamburg: 19.00: Vojaška godba — 21.00: »Majška sreča« — 21.25: Glasbena igra — Lipsko: 21.00: Majška sreča — 22.35: Valčkova ura — 23.00: Sodobna glasba — Luxembourg: 21.15: Ličična poezija — 22.30: Radijski orkester — Milan-Trst: 20.50: Spored po napovedi — Monakovo: 21.00: »Majška sreča« — 23.00: Sodobna glasba — Paris Poste Parisien: 20.25: »As« (zvočna igra) — 22.30: Lahka glasba — Praga: 20.00: Caragialova komedija »Izgubljeno pismo« — 22.15: Orkestralni koncert — Rim: 20.50: Simfonični koncert — Strasbourg: 20.30: Prenos iz opere — Stuttgart: 22.30: Instrumentalni kon-

Gospodarske vesti

Ne bo težka izbira! Omiljenje davčnih in taksnih dajatev za motorna vozila po zaslugi finančnega ministra g. dr. Stojadinovića je znatno poživila kupčijo z avtomobili in motornimi kolesi. Ne sme se pozabiti, da je bila ta trgovina že v katastrofalnem zastoj, soferji in mehaniki avtopopravljalnic pa brezposelni. Zastareli nazori pri nas, da je avtomobil luksuz, so že za nami, morda še ne tako temeljito kot so v inozemstvu že pred 10 leti. — Ljubljanski velesejem, ki se odpravi 1. junija, je dobro založen z avtomobili. Kupec ne bo imel težke izbire, saj bo našel veliko število tovarnih in osebnih avtomobilov ter motornih koles svetovnih tovarnih vseh mogočih oblik in velikosti. Že do danes so prijavljeni sledeči modeli: Chevrolet, Pontiac, Buick, La Salle, Cadillac, Bedford, G. M. C., Vauxhall, Olsmobile, M. A. N.-Diesel, Opel, Blitz, Daimler, Mercedes-Benz, B. M. W., Chrysler, Plymouth, Renault, Morris, Saurer, Puch, Horch, Wanderer, D. K. W., Mathis, Amilcar, Sacks itd. Priporočamo vsem zainteresentom, da si ogledajo avtomobilski salon na letošnjem velesejmu.

cert — Varšava: 20.00: Pesmi in plesi Karla Kurpinskega — 22.15: Plesna glasba — Dunaj: 20.00: Zborovni koncert — 20.45: Prenos koncerta iz Pariza — 21.45: »Lohengrin« — 22.20: Dunajske operetne melodije — 23.45: Plesna glasba.

Narodno gledališče v Ljubljani

DRAMA.

Začetek ob 20.

8. maja, sredo: Bunbury. Red Sreda.
9. maja, četrtek: zaprto.
10. maja, petek: zaprto.
11. maja, sobota: V času obiskanja. Premiera. Izven.

OPERA.

Začetek ob 20.

8. maja, sredo: zaprto.
9. maja, četrtek: Zemruda. Premiera. Red Četrtek.

Drama

Drama igra drevi izredno duhovito in zabavno komedijo angleškega pisatelja Oskara Wildeja. Igra »Bunbury« ima podnaslov »Trivialna komedija za resne ljudje. Učinkovitost igre sloni na duhovito zgrajenih prizorih, polnih fine komike. Zasedba je običajna. Prestava je za red Sreda. Režiser: g. prof. Šest.

Opera

Krstna predstava opere »Zemruda«, dela komponista Raoula Koczalskega, bo v četrtek 9. t. m. za red Četrtek. Opero je zrežiral prof. Šest, muzikalno vodstvo je v rokah dr. Švare. Zanimivo in pestro orientalsko inscenacijo je napravil ing. arh. Franc. Igra obsega 5 slik in prolog. Prolog se godi v puščavi, kjer počiva karavana, 1. slika v Bagdadu v Kadijevi palači, 2. slika na domu Zemrude, 3. v Kadijevi palači, 4. na bagdadskem trgu, 5. na vrtu Kadijeve palače. Opozarjamo na to izredno zanimivo krstno predstavo, ki ji bo prisostvoval komponist Koczalsky s soprogo.

Kavina mešanica

„Aromatis“

je višek užitka. Izbornega okusa in zdrava hrana. Zabejavajte po trgovinah ali naročite pri

„COMMERCE“, LJUBLJANA

Zlab zdravnik.

— K temu zobozdravniku ne pojdem vs To je bil krik!
— Si kričala, ko ti je trgal zob?
— Jaz ne, ampak on, ko sem ga vgrinila v prst.

Angleži in njihov kralj

V Angliji praznujejo te dni 25 letnico kraljevanja kralja Jurija na najslovesnejši način. Svečanostim daje svoje posebno lice angleško podeželsko ljudstvo, ki ga je na tisoče pohitelo te dni v London. Ti podeželski ljudje so najmočnejša in najtrdnjša opora angleške monarhije. Ta ljubezen podeželjanov do kralja je pristna, naravna in odkrita in na njej ni nič izumetničenega. Ta ljubezen ni prav nič veljavna in zato ni bilo treba nobene reklame in nobene propagande za udeležbo pri svečanostih.

Ne smemo pa prezreti tudi dejstva, da se v Angliji nič ne izvrši nasilno. Nihče ni prisiljen, da razobeši zastavo, in nihče ne okraši na povele svojih oken s cvetjem in z lučkami. Zato so tudi sedanje svečanosti prišle kar same od sebe. Kralj sam je baže želel, da bi ljudje praznovali njegov jubilej manj svečano, toda njegova okolica ga je pregovorila, naj pusti ljudem njihovo voljo. In kakor vedno je kralj tej volji tudi sedaj ustregel.

Krona je danes v Angliji nekaj nad vse vzvišenega; kralj je vidni predstavnik celega angleškega imperija in splošno mnenje je, da bi s propadom krone propadel tudi angleški imperij.

Sedanje svečanosti v Angliji so zaradi pristranskega razmerja med kraljem in narodom pravi družinski prazniki. Zato tudi niso pričakovali nobenega obiska tujih vladarjev. V London je prišla samo norveška kraljica, ki je kraljeva sestra, da se udeleži svečanosti kot

član družine. Prišli so pa v London zastopniki vseh angleških dominionov, tako da je sedaj zastopana v Londonu vsa angleška vladavina. Program svečanosti je bil izdelan do podrobnosti in kralj, ki se je moral ravnati po programu, ni imel ravno preveč prijetnih ur. Vedno in vedno se je moral kazati ljudem in pri svojih vožnjah po Londonu tudi na revnejše dele Londona ni pozabil.

Za London pa so jubilejne svečanosti tudi ogromnega gospodarskega pomena. Londonske trgovine so nabito polne podeželskih kupcev in promet v trgovinah je ogromen. Posebno dobro so zaslužili tisti, ki so lahko oddajali v najem okna na ulice, kjer se je pomikal slavnostni sprevod. Za sedež ob oknu so plačevali ljudje tudi po 10 funtov. Za okrasitev ulic so tudi izdali ogromne vsote; samo prebivalci ob veliki cesti »Regent-street« so dali nad 3000 funtov za cvetje.

Za red in mir pa je skrbelo na prvi dan slavnosti v Londonu 47.000 vojakov in stražnikov. V sprevodu pa so pokazali udeleženci toliko sijaja kakor še nikdar prej in vrednost draguljev, ki so jih zlasti indijski maharadžje kazali, cenijo višje, kakor vse bogastvo američanskih bogatašev.

Vsa slovesnost prvega dne pa zaradi silne vročine ni minila brez nezd. Zaradi vročine je omedlelo na ulicah nad 7000 oseb, zlasti žensk in otrok. Ker pa je bilo za take slučaje vse dobro preskrbljeno, so se vse nezdre srečno končale.

kazen bo zadela ljudi, ker niso njega izvolili za župana.

Samo na nekaj je propadli kandidat za župana pozabil povedati, namreč odkod bo dobilo tistih 100.000 ljudi toliko krvi, da je bo dovolj na 2000 kvadr. kilometrov konjem do prsi...

Kakšne nesreče pa bi morale zadeti nas, če bi tudi naši propadli kandidatje začeli groziti in klicati maščevanje nad nas!

Samomori na Japonskem

Na Japonskem število samomorov vedno bolj narašča. Samo v glavnem mestu Japonske, v Tokiu, si je preteklo leto vzelo življenje 3621 oseb. Največ samomorilcev se je zastrupilo. Več kot polovica samomorilcev ni dosegla niti 30 let. 717 oseb si je končalo življenje, ker so se čutili prestare in prenesposobne za vsako delo. Ustrelilo pa se je le 5 oseb.

Stanovanja v avtomobilih

Neka velika ameriška tvornica avtomobilov dela velikansko reklamo za svoje avtomobile, ki so zgrajeni za stanovanja. Taki stanovanjski avtomobili so mnogo bolj praktični kakor pa stanovanja v hišah. Avtomobil je namreč še vedno precej cenejši kakor hiša, drugič se pa da premikati iz kraja v kraj kakor kdo hoče. Nerodno pri njih je samo to, da nimajo kanalizacije in telefona.

S križem po svetu

Pri velikih slovesnostih ob zaključku svetega leta v Lourdesu je vzbudil veliko pozornost Bavarci Bap'ist Müller, ki je priromal v Lourdes peš s težkim križem na rami. Ta križ nosi po svetu že 2 leti vsled neke zaobljube. Obiskal je že Rim in Jeruzalem, polagoma pa namerava obiskati vsa sloveča božja pota po Evropi.

Delavski zastopnik — lord.

Predsednik razorožitvene konference Artur Henderson, ki je bil svojecasno vnet pristajaš angleške delavske stranke, je bil od angleškega kralja povišan v lorda.

Otok veselih vdov

Maja meseca l. 1801. je odplula angleška fregata »Ambuscade« proli zapadni Indiji. S to ladjo sta se vozila tja tudi novoimenovani guverner za otok Jamajko (ki je sicer znan kot domovina ruma) Jurij Nugent s svojo soprogo Marijo, mlado in lepo 32 letno gospo. Ga. Marija Nugent je pisala na otoku po tedanjih navadi svoj dnevnik, ki so ga sedaj, po 130 letih, objavili v Londonu; dnevnik je bil sprva namenjen samo za domače znanke, a obsega toliko kulturno-zgodovinskih zanimivosti, zlasti o tedanjem življenju na otoku Jamajki, da so ga sedaj objavili.

Na otoku je živelo tedaj poleg domačinov precej angleških pomorskih častnikov, kolonialnih uradnikov in lastnikov plantaž. Ti ljudje so samo lenarili in so napravili na gospo kar najslabši vtis. »Belo zlato«, t. j. sladkor, se je na otoku izpremenilo v pravo zlato, a kljub temu so bili lastniki plantaž do grla zadolženi. Tako bi bil neki Mitchell moral plačati 30.000 funtov davka na leto, toda plačal ni nikdar nič, ampak je vedno prosil za odlog davka. Palače lastnikov plantaž so bile razkošno opremljene, drugače na je v teh palačah vladala skrajna nemarnost in zanikrost. Parada, ki so jo priredili na čast novemu guvernerju, je bila prav klaverna: vojniki niso imeli niti enotnih uniform, ampak so nekateri nosili rdeče frake, drugi pa visoke cilindre.

Ta družba je vedno samo popivala in mize so se kar lomile pod težo jedi in pijače. »Jedi so morale biti namenjene silnim želodcem«, piše gospa Nugent, »in porcije, ki so si jih polagali predse, so bile strašne.« S sužnji so ravnali pregrdo in nečloveško. Umrljivosti, zlasti med možmi, je bila strahovita, kar pri tako razbrzdanim življenju ni bilo nič čudnega. Po smrti svojih

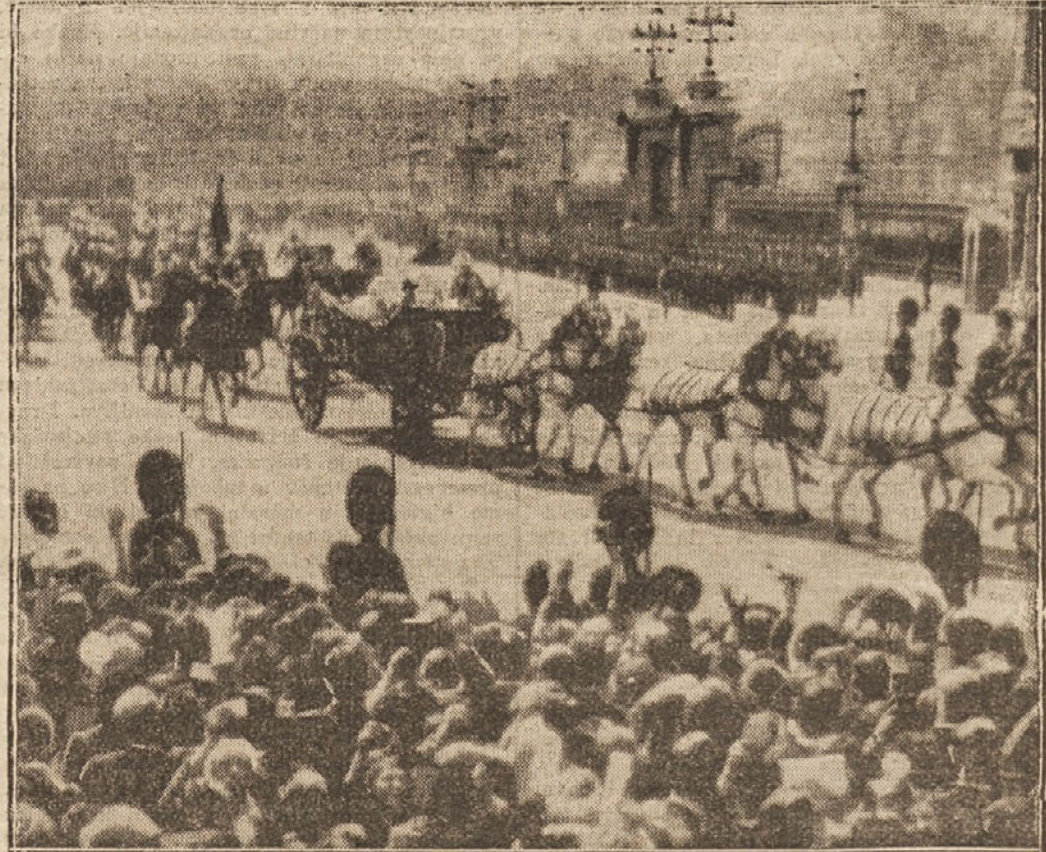
mož pa so vdove živele še bolj potratno in razuzdano in zato je otok dobil naslov »otok veselih vdov«.

Dobra krava

Posestnik Fein iz Mühlgruba v Avstriji ima kravo, ki je dosegla kot krava-mlekarka svoj rekord. Kravi je ime »Tapfer«. Dala je pa v preteklem letu 9563 litrov mleka. Iz tega mleka bi se dalo napraviti 451 kg surovega masla, ker je imelo mleko nekaj nad 4 odstotke maščobe. Na dan je dajala ta krava po 36 litrov mleka. Krava tehtala 700 kg in je stara 8 let. S svojo mlečnostjo je prekosila dosedanja rekord krave »Belle«, ki je dala v 1 letu 16 kg manj masla.

Strašna grožnja propadlega kandidata

Gospod Wilburn Boliva, ki je bil 23 let župan mesta Zion v državi Illinois (v Zedinjenih državah), je doživel pri zadnjih občinskih volitvah občuten poraz. To sicer ni tako huda reč, kajti to še je že mnogim kandidatom primerilo, da so pri volitvah pogoreli, toda gospoda Bolivo je ta poraz silno zabol. Da se nad svojimi nehvaležnimi somiščanci maščuje, jim je začel prerokovati grozne stvari. »Tisti, ki niso zame glasovali,« tako je grozil, »bodo na večno prokleti. Prišla bo strašna revolucija, v kateri bo prelitla kri 200.000 ljudi. Ta kri se bo razlila na površino 2000 kvadratnih kilometrov in bo segala konjem do prsi.« Ta

Prva slikovna brzojavka jubilejnih svečanosti

Blesteča proslava kraljevega 25 letnega jubileja vladanja je dosegla v ponedeljek svoj višek. Prva slikovna brzojavka kaže državno kočijo z vladarsko dvojico na poti v katedralo sv. Pavla.

Emil Vachek:

Kri ne kliče po maščevanju...

Dosedanja vsebina: Zločini, ki so jih Nemci uganjali med vojno, jih po vojni mučijo in preganjajo. Mladi Bernard Astenburg, nekdanji kadet, in Letz, nekdanji major, sta dva taka zaznamovanca. Medtem pa, ko se ustali pravnik Astenburg v pisarni svojega strica, se Letz ne more v Pragi nikjer zakoreniniti. Na Barnardovo opozorilo pobege na Dunaj, kjer pa bi moral nekdanji major čistiti nesnago za ponočnjaškimi ljubimici. Od srda in ponižanja bi malone zblaznel.

Ko se je bližalo jutro, je bil Letz vselej do smrti utrujen. Dasi mu je bilo le nekaj čez petdeset let, se je čutil ob teh urah osemdesetletnika. Če je odhajal gost, ga je spremljal major z živo notranjo kletvijo in le s trudom je vstajal, da bi tej šlevi odprl vrata. Ob petih, ko so zapirali bar, se je opotekal v svoji smrdljivi luknji, skozi katero so se podili vetrovi kakor jabolka na stolpu sv. Štefana, utrujen in brezčuten kakor štor. Grudil se je tako glasno, da so se prebudila v sosedni izbi dekleta, kadar se je zavalil na posteljo. Toda ob štirih je bilo najhujše. To je bila kriza, nekaj takega, kakor če zadene človek pri žaganju drv na grčo. Smrad iz bara se je vlekel po hodniku navzgor kakor skozi dimnik, smrad umirajočih dišav teh žensk, smrad jedil in gostov. Letzu se je zmerom zdelo, da ta drhal smrdi tako intenzivno, kakor če črček čvrči. Ob štirih zjutraj bi bil najrajši izvršil atentat.

Toda že je bil tu poslovodja, tisti potuhnjeni pes, ki sta uš v kožuhu, in Letz je moral odlepiti s stola svoje revmatične ude in iti za njim.

19

»Tu je vaše delo,« mu je pošepetal poslovodja na uho, ko sta stopila v halo. »Vzemite cunjio in

Letz se je ozrl na dekle, ki je bilo vse zeleno v pobrišite po tej dami, gospod major!« obraz, in na njenega kavalirja, ki jo je tako opijal, in slednjič je premiril poslovodjo. Prostaštvo se je ravno pripravljalo, da dovrši svoj triumf. Letzu se je delala tema pred očmi od utrujenosti in ponižanja. Če ne bi bilo tega, bi bil zarobljenca udaril. Toda bila je že četrta ura, žaga je ravno zadela ob grčo in obticala. Obrnil se je brez besede in šel v kuhinjo. Tam je obesil livrejo na klin, oblekel svojo obleko in šel spat, ne da bi se menil za to, kdo bo zaprl podjetje. Odšel bi bil, če ne bi bil do smrti utrujen. Zjutraj je šel po denar, a niso mu dali ničesar, ker je prekršil pogodbo. Prtljago so mu zaplenili, dokler ne plača dolga. Neka sobarica pa se ga je usmili in mu posodila trideset kron. Potem je zvezal v culo, kar so mu pustili, in se vračal na Češko, podoben starim vojakom za časa Radeckega: nesel je domov revščino, podagro, nekoliko medalij in smrtno sovraštvo do Astenburga. Vračal se je na Češko prav za prav samo zato, da bi Astenburga izdal.

Komaj je sedel na vlak, je čutil, da mu je vroče; toda to je pripisoval radosti nad bližajočim se maščevanjem. Tale Astenburg! Prenesel je na njegov račun vse trpljenje in ponižanje, ki ga je doživel. Astenburg je bil, ki ga je pregnal za mejo, Astenburg ga je prisilil, da je bil za nočnega vratarja, Astenburg, Astenburg, Astenburg, stokrat Astenburg. Zdaj mu bo za vse to podkuril. To je bila manija, strašna manija. Bil je slep od maščevalnosti, Astenburg ga je dražil do nerazsodnosti, preklinjal je vsako črko v njegovem imenu, vsako vlakence njegovega telesa.

Sopotniki so ga začeli opazovati. Njegov rdeči, zmerom bolj rdeči obraz, mežikavi pogled, ki je žarel in ugašal kakor svetilnik, njegove tresoce se prste.

Dali so mu belega vina, a to je le poslabšalo njegovo stanje. Zdaj je bilo vsem jasno, da je ta človek bolan. Pri pregledu potnih listov na avstrijski strani je bil že skoraj nezavesten. Na češki obmejni postaji ga je zdravnik preiskal, a peljali so ga dalje vse do Znojma. Ko so ga polagali na klop, se mu je bledlo. Pri bližala se je noč in zdelo se je, da bo težko izpolnil svoje grožnje, ki so jih šepetale njegove ustnice tudi zdaj, ko se mu je bledlo.

5.

Spor princev za stomilijonsko dediščino na Slovaškem je zahteval takrat neko ugotavljanje na licu mesta, eno tistih, za katera vzraste palmare do višine kokosove palme. Doktor Wolff je mislil seveda na to, da bi poslal v Bratislavo Danijela, kajti za take posle ga je vendar v prvi vrsti sprejel v službo. Toda ko je to omenil pred svojim nečakom, ga je Bernard začel prositi, naj pošlje njega na Slovaško. Doktor Wolff je izprevidel, da stvari ne bo v škodo, če se seznani z razmerami še drugi pravnik, in je poslal v Bratislavo oba.

Po nesrečnem naključju sta zapustila Danijel in Astenburg Prago ravno tisti dan, ko se je major Letz v svoji stiski odločil, da odpošlje prvi klic na pomoč. Odpotovala sta ob osmih zvečer in nujna brzojavka je dospela v Prago ob pol enajstih. Gospodična, ki jo je zjutraj sprejela, jo je položila na Astenburgovo mizo. Prav tako je storila z drugo, ki je prišla v soboto. Dospevši v Bratislavo, sta se lotila oba pravnik dela. Tam sta spoznala, da bo treba dveh potovanj enega na Dunaj, drugega v Košice. Danijel je čisto naravno ponudil dunajsko pot Astenburgu, toda Bernard ga je prosil, naj mu prepusti Košice. Seveda, za nič drugega mu od začetka ni šlo. Priti na vzhod, tja, kjer se je to zgodilo, to je bil njegov smoter in zato je prosil strica, da bi ga poslal na Slovaško.